

Doc. nr.	Datum	Titel doc.	Toelichting
1	18-1-2018	Memo Nieuwe Intelligencevoorziening Toezicht	
2	29-1-2018	Agenda Directieteam Belastingdienst(DT_BD) 29 januari 2018	Gelakte passages behoren niet tot de RAM, buiten reikwijdte gelakt
3	15-2-2018	Verslag Directieteam Belastingdienst 29 januari 2017	Gelakte passages behoren niet tot de RAM, buiten reikwijdte gelakt
4	9-4-2018	Intelligencevoorziening Toezicht (DT notitie)	
5	11-4-2018	Intelligencevoorziening Toezicht (def notitie voor DT)	
6	12-4-2018	Agenda Directieteam Belastingdienst(DT_BD) 12 april 2018	Gelakte passages behoren niet tot de RAM, buiten reikwijdte gelakt
7	19-4-2018	Noodsценario Intelligencevoorziening Toezicht (nut en noodzaak)	
8	26-4-2018	Verslag Directieteam Belastingdienst 12 april 2018 - versie definitief	Gelakte passages behoren niet tot de RAM, buiten reikwijdte gelakt
9	23-5-2018	Derde Rapportage Noodsценario Concept	
10	9-4-2018	End of project RAM (def)	
11	21-4-2019	Oplevering en Gebruik IVT (def)	
12	12-5-2019	oplegnotitie Afronding project noodvoorziening RAM	
13	23-5-2019	Agenda Directieteam Belastingdienst(DT_BD), 23 mei 2019	Gelakte passages behoren niet tot de RAM, buiten reikwijdte gelakt
14	7-6-2019	Verslag DT BD 23 mei 2019 -definitief	Gelakte passages behoren niet tot de RAM, buiten reikwijdte gelakt
15	1-10-2019	GEB NIT IVT Spoor 2 v 0.99	
16	14-1-2021	Bevindingen RAM Kopie	
17	2-2-2021	Lijn-1.0	
18	2-2-2021	Tijdslijn concept versie 1.0	
19	18-2-2021	Nota-stasFB-Wob-verzoek RTL Nieuws over bijzondere persoonsgegevens	
20	12-5-2023	Bijlage 1 Beantwoording vragenset NRC 'Datagebruik bij de belastingdienst'	Gelakte passages behoren niet tot de RAM, buiten reikwijdte gelakt
21	12-5-2023	Nota-stasFB-Concept beantwoording NRC vragenset 'Datagebruik bij de Belastingdienst'	
22	17-5-2023	2023-5-17 Kamerbrief FSV-gerelateerde onderwerpen	Reeds openbaar gemaakt middels deze brief
23	31-8-2023	2023-08-31 Stand van Zaken Belastingdienst	Reeds openbaar gemaakt middels deze brief
24	onbekend	QA schriftelijk informeren TK over gebruik RAM in IVT omgeving	
25	onbekend	Oracle naar Teradata open 1	
26	onbekend	Strategische tactische en operationele belang ODW RAM	

Aan: DT BD

Van:

Memo

Nieuwe Intelligencevoorziening Toezicht

Inleiding

Begin november is de RAM problematiek en de wens om te komen tot een nieuwe (structurele) intelligence voorziening voor het toezicht MKB besproken met relevante partijen binnen de Belastingdienst. De opdracht is verstrekt om binnen een zo kort mogelijke termijn inzichtelijk te maken welke capaciteit en middelen nodig en beschikbaar zijn om de businesswens te realiseren.

Powerverkenning

Door een specifiek daartoe samengestelde werkgroep zijn de functionele wensen van de business geïnventariseerd en vertaald naar IT aanbod en data technische, analytische en organisatorische voorzieningen die daarvoor op hoofdlijnen nodig zijn. De inventarisatie heeft zich niet alleen gericht op de technische maakbaarheid van de voorziening, maar geeft tevens een beeld van de organisatorische veranderingen die nodig zijn om de voorziening structureel te kunnen gebruiken binnen het toezicht van de belastingdienst.

Afstemming met Control

De hierna weergegeven uitkomsten van de inventarisatie en het vervolgtraject zijn de afgelopen periode voorgelegd aan, en besproken met Dg Control en DO Control.

Conclusie van de werkgroep

De werkgroep, bestaande uit deelnemers van de organisatie onderdelen CAP, IV-accent, IM Toezicht, DF&A, EHI, het segment MKB en de lokaal ontwikkelde applicaties RAM en RDM, komen tot de conclusie dat de gewenste voorziening IT technisch, data technisch en qua gevraagde analytische voorzieningen maakbaar is.

Binnen de verkenning is ook een inschatting gemaakt van het minimaal werkbaar product dat nodig is om RAM te vervangen. De werkgroep achtte de kans reëel om met maximale inzet van alle partijen een minimaal werkbaar product te realiseren binnen de deadline van de GEB op RAM, waarin een verlengde exploitatie (en gebruik) van RAM mogelijk geacht wordt tot 1-7-2018, mits de besluitvorming daarover in de eerste helft van januari 2018 zou plaatsvinden. Belangrijk daarbij is te beseffen dat het minimaal werkbaar product zeker geen eindproduct betreft, omdat het met name op het gebied van AVG volwassenheid en gebruiksgemak haar beperkingen kent.

IV agenda en HIA

Het betreft een 'generieke voorziening' die naar haar aard in de IV agenda en de herijking van de investeringsagenda zou moeten meelopen en in de huidige HIA bussinescases in zekere zin zelfs randvoorwaardelijk is.

Bezien moet worden of realisatie van de gewenste voorziening kan worden ingepast in de IA om daarmee een essentiële toevoeging te doen aan het toezicht van MKB.

De voorziening voorziet in ondersteuning van strategische analyses ten behoeve van Uitvoerings- en handhavingsbeleid (EHI) en kan een bijdrage leveren aan het toezicht binnen MKB, GO, PDB, Toeslagen, FIOD en Douane.

Benodigde middelen

Uitgaande van de informatie die in de zeer korte en intensieve powerverkenning is verkregen is een globale inschatting gemaakt van de inspanningen, capaciteit en middelen die nodig zijn om de voorziening te ontwikkelen en vervolgens structureel te exploiteren.

Hierna volgt per organisatieonderdeel een globale inschatting van de benodigde capaciteit en middelen:

Business

- Het businessownership en productownership zullen zowel bij de ontwikkeling van de nieuwe voorziening als het organisatorisch wegzetten ervan volledig ingevuld moeten worden door de business.
- Ook zal de business de kennis en capaciteit leveren die nodig is om data op te werken, businessrules te ontwerpen, definiëren en valideren en views en dashboards te ontwikkelen. Daarnaast zal de Business het totale ontwikkel- en verandertraject inrichten en managen. Het betreft naast de inhoudelijke ontwikkeling van de voorziening tevens de inrichting van de 'voor- en achterkant' van het analysetraject, zoals inrichting opdrachtenmanagement, inrichting en bemensing analyse-omgeving, inrichting en bemensing regiefunctie, inrichting functioneel gebruik producten, invoeren van nieuwe werkwijzen, inrichting distributiekanaal, inrichting feedbackloops en inrichting van governance en besturing.
- De capaciteitsinzet van de business bestaat naast de levering van een programmamanager uit de invulling van het businessownership op MT niveau en de inzet van enkele projectleiders en productowners.
- Resumerend:
Inschatting capaciteit: 1 programmamanager, enkele projectleiders/product owners, 10 tot 15 intelligence medewerkers (RAM/RDM bouwers).

EHI

- EHI zal kennis en capaciteit leveren die nodig is om data op te werken, businessrules te ontwerpen, definiëren en valideren en de views en dashboards te ontwikkelen, die nodig zijn om nalevingsbeelden en daarop gebaseerde verdiepingen te kunnen maken en door ontwikkelen.
Inschatting capaciteit: 1 à 2 datascientisten (op afroep).

IM

- Maken globaal ontwerp binnen de gegeven kaders en Businessarchitectuur.
- Voor het borgen van de eisen welke wet- en regelgeving en AVG stellen aan gegevensopslag, gegevensgebruik, gegevensbeveiliging en privacybescherming is het noodzakelijk dat in het ontwikkeltraject tenminste 2 of 3 experts op het gebied van privacybescherming en gegevensbeveiliging participeren.
Inschatting capaciteit: 1 Business Architect (op afroep) en 2 à 3 experts privacy-bescherming / gegevensbeveiliging (op afroep).

CAP

- Hoewel in de aanlevering en opwerking van data voor analytics momenteel wordt voorzien door het Data Service Center van IV-accent en DF&A is het noodzakelijk dat data levering en -opwerking voor de langere termijn adequaat wordt geborgd. In dit kader wordt een bijdrage voorzien van CAP gegevens, die lopende het traject zal moeten worden ingeregeld.
Inschatting capaciteit: nader te bepalen

IV-accent

- IV-accent geeft aan dat het traject past in de ontwikkeling van de 'Generieke Business Services' en dat de ontwikkeling in dat kader per definitie past in het portfolio van IV-accent. IV-accent levert de benodigde analytische voorzieningen, de self service BI-voorziening (NIEUW), de gevraagde gegevensontsluiting via het Data Service Center en IGT voorzieningen als de Generieke Signalen Voorziening, Casemanager, Documentmanagement en Inzicht-Klantbeeld.
- Overzicht capaciteit, kosten en impact
Afspraken over de werkverdeling tussen DF&A en IV-accent de basis voor het onderstaande:

<u>Werkzaamheden IV-accent</u>	<u>COE</u>	<u>Cap.</u>	<u>Dagen</u>	<u>Kosten (€)</u>
Extra bronontsluitingen	COE Gegevens-ontsluitingen	1 fte	100	100.000
Installeren				
analysevoorzieningen	COE Analytics	1 fte	100	100.000
Routeren/prioriteren	COE Maatwerk	0,5 fte	50	50.000
Ondersteuning medewerker	COE Case/doc. management	<u>1,5 fte</u>	<u>150</u>	<u>150.000</u>
Totaal:		4 fte	400	400.000

- IV-accent acht de ambitie om een nieuwe voorziening neer te zetten haalbaar als hiervoor additioneel budget beschikbaar komt, om herprioritering te voorkomen;
- De business instemt met incrementele ontwikkeling en dus ook akkoord gaat met een 'minimum viable product' dat gereedkomt in de tweede helft van 2018;
- De grootste onzekerheid bij het bovenstaande is de mate waarin IV-accent er in slaagt additionele capaciteit van de schaarse IT-markt aan te trekken.

IO

- IO capaciteit is nodig om de ontwikkeling implementatie klaar te kunnen opleveren aan de business. Naar verwachting zal tenminste 1 implementatie-expert (op afroep) betrokken zijn bij de ontwikkeling van de voorziening en bij de voorbereiding en uitvoering van de noodzakelijke procesveranderingen.
Inschatting capaciteit: 1 implementatie expert (op afroep)

DF&A

- Overzicht capaciteit, kosten en impact
Afspraken over de werkverdeling tussen DF&A en IV-accent vormen de basis voor het onderstaande:

Werkzaamheden DF&A	Teams / betrokkenen DF&A	Dagen	Kosten (€)
Projectleider DF&A/ jr PL	Business projecten i.s.m. IV- accent	200	200.000
Datascientisten	Data i.s.m. COE Gegevens-ontsluitingen	500	500.000
Risicomodel	Team NIT i.s.m. COE Analytics	350	350.000
Regie Dashboard	Team NIT i.s.m. COE Maatwerk	<u>350</u>	<u>350.000</u>
Totaal :		1.400	1,4 mio

- DF&A acht de ambitie een nieuwe voorziening neer te zetten haalbaar, als hiervoor additioneel budget beschikbaar komt, om herprioritering te voorkomen;
- De business instemt met incrementele ontwikkeling en dus ook akkoord gaat met een 'minimum viable product' dat gereedkomt in de tweede helft van 2018;
- De grootste onzekerheid bij het bovenstaande is wel de mate waarin DF&A er in slaagt additionele capaciteit van de schaarse IT-markt aan te trekken.

Besluitvorming

Met het oog op de gewenste voortgang zou de besluitvorming gesplitst kunnen worden in twee momenten.

(1) Besluiten het traject op te starten tot begin maart en het IV portfolio daarop aan te passen;

(2) Besluiten de benodigde specificaties van de voorziening voor 1 maart nader te laten uitwerken, inclusief:

- een architectuur die is getoetst aan de kaders in de architectuurboard (ABB) met adressering van de wijze waarop AVG-eisen worden ingevuld;
- een business case waarin de voors- en tegens van een fall back scenario worden afgewogen;
- inzicht in de capaciteit en middelen die in de rest van het traject nodig zijn;
- inzicht in de impact op het IV portfolio.

Op basis daarvan kan een nieuwe GO/NOGO-beslissing worden genomen over de rest van het traject.

Bestuurlijke afstemming

Gevraagd wordt om te komen tot bestuurlijke afstemming op het onderwerp. Daarbij wordt specifiek gevraagd een akkoord te geven op:

- het (onder de beschreven voorwaarden) inpassen van de voorziening in het IV portfolio en de investeringsagenda;
- het (onder de beschreven voorwaarden) vrijgeven van de daartoe benodigde capaciteit en middelen.

Agenda Directieteam Belastingdienst(DT BD)

Datum 29-01-2018
Tijd 12:00 - 16:00
Locatie Den Haag, 7AM

Persoonsgegevens (P-gv.)

Omschrijving

0 Definitief verslag Directieteam Belastingdienst d.d. 29 januari 2018

1 Opening

Buiten reikwijdte

B STUKKEN TER BESLUITVORMING

B.6 RAM, intelligence voorziening

Ingebracht door Ter besluitvorming.

Aan wordt gevraagd kennis te nemen van en in te stemmen met
Het verzoek de voorziening ondanks eerdere afspraken daarover in het DT te

onderzoeken of het mogelijk is deze voorziening in te passen in de IV portfolio door herprioritering van de IV- portefeuille.

En te besluiten:

Te onderzoeken hoe en op welke wijze de bedoelde voorziening kan worden ingepast in het IV portfolio inclusief de bijbehorende budgettaire middelen en een voorstel daartoe voor te leggen aan het DT.

Toelichting:

I.v.m. de gedwongen uitfasering van RAM bestaat er dringend behoefte aan een nieuwe (structurele) intelligence voorziening ter ondersteuning van het informatie gestuurde toezicht MKB.

De voorgestelde voorziening betreft een 'generieke voorziening' die naar haar aard in de IV agenda en de herijking van de investeringsagenda zou moeten meelopen en in de huidige HIA business cases in zekere zin zelfs rand voorwaardelijk is. Hij is echter niet in de HIA opgenomen.

De voorziening voorziet in ondersteuning van strategische analyses ten behoeve van Uitvoerings- en handhavingsbeleid (EHi) en levert een essentiële bijdrage leveren aan het toezicht binnen MKB, GO, PDB, Toeslagen, FIOD en Douane.

Gevraagd wordt om te onderzoeken of realisatie van de gewenste voorziening kan worden ingepast in de IV-portfolio en inzichtelijk te maken welke projecten dan geen doorgang kunnen vinden. Daarnaast moeten de budgettaire gevolgen (inclusief dekking) inzichtelijk gemaakt worden. systematische sturing

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Persoonsgegevens (P-gv.)

verslag

Directieteam Belastingdienst

Verslag

Persoonsgegevens

Vergaderdatum 29 januari 2018 – 13:00 – 16:00 uur

Aanwezig

Persoonsgegevens

Versie
definitief

Datum
vastgesteld
15 februari 2018

Afwezig

Gasten

Persoonsgegevens

A.1 Opening (ALGEMEEN INLEIDEND)

P-gv. [ ] opent de vergadering en heet iedereen welkom.

[ ] Persoonsgegevens is niet aanwezig en wordt vertegenwoordigd door de

[ ] Persoonsgegevens is niet aanwezig en wordt vertegenwoordigd

door [ ] Persoonsgegevens

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Er wordt gestart met de bespreking van de stand van zaken AVG en de campagne IH alvorens de agenda in reguliere volgorde verder wordt behandeld.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

B STUKKEN TER BESLUITVORMING

B.6 RAM, intelligence voorziening

I.v.m. de gedwongen uitfasering van RAM (o.a. i.v.m. datalekken) bestaat er behoefte aan een nieuwe (structurele) intelligence voorziening ter ondersteuning van het informatie gestuurde toezicht MKB. De voorgestelde voorziening betreft mogelijk een 'generieke voorziening' en is niet in de HIA opgenomen. De voorziening beoogt strategische analyses ten behoeve van Uitvoerings- en handhavingsbeleid (EHI) te ondersteunen en kan een essentiële bijdrage leveren aan het toezicht binnen diverse dienstonderdelen.

Het DT concludeert dat het nog niet kan instemmen met inpassing van realisatie van de gewenste intelligence voorziening in de IV- en DF&A portfolio maar dat eerst volgtijdelijk een aantal voorbereidende stappen moet worden gezet:

- De dienstonderdelen in het primair proces maken inzichtelijk wat nodig is en beantwoorden de vraag of dit via een generieke voorziening is in te vullen. Dit wordt voorbereid aan de tafel "Generiek" o.l.v. Persoonsgegevens
- Vervolgens wordt de Portfolioraad (1 maart a.s. in DT) voorbereid. Onder meer moeten de volgende vragen beantwoord worden: Wat is de capaciteitsvraag t.a.v. IV en DF&A? Kan aan die capaciteitsvraag worden voldaan en op welke termijn? Welke projecten in het IV- en DF&A portfolio kunnen mogelijk naar achter schuiven? Welke projecten hoeven dan dit jaar geen doorgang te vinden?
- Mogelijke budgettaire gevolgen inclusief mogelijke dekking worden inzichtelijk gemaakt.
- Besluitvorming in DT 1 maart a.s.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

CONCEPT

Belastingdienst

Belastingdienst

Datum
9 april 2018

Opdrachtgever
Keten Generieke voorzieningen Toezicht
en Kantoor

Contactpersoon
Persoonsgegevens (P-gv.)

Bijlage
geen

Aan: DTBD

Van: Keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor

Inleiding

I.v.m. de noodzakelijke uitfasering van RAM (i.v.m. de inwerkingtreding van de AVG per 25 mei 2018) bestaat er behoefte aan een nieuwe (structurele) intelligence voorziening ter ondersteuning van het informatie gestuurde toezicht. De voorgestelde voorziening betreft een 'generieke voorziening' en maakt geen onderdeel uit van de HIA. De voorziening beoogt strategische analyses ten behoeve van Uitvoerings- en handhavingbeleid (EHi) te ondersteunen en is essentieel voor het toezicht binnen diverse dienstonderdelen.

Het DT concludeerde op 29 januari 2018 dat het nog niet kon instemmen met inpassing van realisatie van de gewenste intelligence voorziening in de IV- en DF&A portfolio maar dat eerst volgtijdelijk een aantal voorbereidende stappen moesten worden gezet:

- De dienstonderdelen in het primair proces maken inzichtelijk wat nodig is en beantwoorden de vraag of dit met behulp van een generieke voorziening is in te vullen. Dit wordt voorbereid aan de ketentafel Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor o.l.v. de
- Vervolgens zou de Portfolioraad moeten worden voorbereid, waarbij onder meer de volgende vragen beantwoord moeten worden: Wat is de capaciteitsvraag t.a.v. inzet vanuit IV en DF&A? Kan aan die capaciteitsvraag worden voldaan en op welke termijn? Welke projecten in het IV- en DF&A portfolio kunnen mogelijk naar achter schuiven? Welke projecten hoeven dan dit jaar geen doorgang te vinden?
- Mogelijke budgettaire gevolgen inclusief mogelijke dekking worden inzichtelijk gemaakt.

Initiatieven vanaf 29 januari 2018

Een eerste powerverkenning naar een nieuwe structurele generieke intelligence voorziening is eind 2017 gedaan. Kosten en portfolioconsequenties daarvan zijn nog niet uitgewerkt.

Wel is destijds uitgewerkt dat met een tijdsinvestering van 7 maanden en een additionele investering voor IV en DF&A van € 1.800.000 een minimum viable product (MVP) van de generieke voorziening opgeleverd zou kunnen worden. Dit MVP zou de meest essentiële functionaliteiten bevatten en de in het verleden lokaal ontwikkelde applicatie RAM vervangen.

In de periode na 29 januari 2018 heeft herprioritering van de IV portfolio in verband met de realisatie van het MVP nog niet plaatsgevonden, omdat de potentieel te maken portfoliokeuzes ofwel conflicteren met de realisering van andere AVG doelstellingen ofwel met de verplichte implementatie van EG richtlijnen ofwel met de prioritering binnen de HIA.

Stand van zaken

Inmiddels is een grote urgentie ontstaan omdat de vervanging of geleidelijke ombouw van RAM naar de beoogde generieke voorziening voor de AVG deadline van 25 mei 2018 op basis van de hiervoor genoemde powerverkenning onhaalbaar wordt. Zonder maatregelen en zonder vervanging van de applicatie RAM loopt de Belastingdienst vanaf dat moment het risico dat informatieproducten, essentieel voor het toezichtproces, bij met name de directie MKB, niet meer beschikbaar zijn. Het betreft de volgende informatieproducten:

- Nalevingsbeelden, klantbeelden en risicosignaleringen ter ondersteuning van het toezicht MKB. Dit zijn informatieproducten die het segment MKB, als aanvulling op de informatieproducten van EHi en DF&A, met gebruikmaking van RAM in eigen beheer maakt om het informatie gestuurde toezicht in het algemeen en het proces boekenonderzoek in het bijzonder te ondersteunen. Deze producten bepalen 'het gezicht' van het toezicht MKB en leveren een cruciale bijdrage aan realisatie van de belastingdienst brede doelstellingen. Zonder deze producten is het vrijwel onmogelijk burgers en bedrijven de aandacht te geven die ze verdienen.
- Interne gegevensleveringen, welke door belastingdienstmedewerkers op operationeel niveau worden gebruikt, om zicht te krijgen op fiscale gedragingen van subjecten welke betrokken worden in de fraude/EOS en CAF trajecten.

- Interne gegevensleveringen, welke door belastingdienstmedewerkers op operationeel niveau worden gebruikt om de interactie met FD's concreet vorm en inhoud te geven.

Oplossing in fasen:

Voorgaande situatie is op 6 april jl. besproken in de ketentafel Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. Alle betrokken ketenpartijen erkennen dat de urgentie toeneemt en een tussenoplossing noodzakelijk is. Unaniem is commitment uitgesproken voor een oplossing in fasen. Het betreft de navolgende fasering:

Fase 1:

Realiseren van een veilige analyse omgeving per 25 mei 2018, waarmee de continuïteit van het toezichtproces MKB en daarvoor benodigde gegevensleveringen worden geborgd.

Fase 2:

De fase 1 oplossing geleidelijk aan omvormen naar het eerder gedefinieerde MVP uit de powerverkenning van eind 2017.

Fase 3:

Opwerken van het MVP naar de eindoplossing, welke de continuïteit van het toezichtproces structureel ondersteunt en volledig is gebaseerd op 'privacy, security & governance by design'.

Fase 1

Voorstel van de ketentafel

- Inzetten op een veilige analyse omgeving per 25-5-2018, die de continuïteit van het toezichtproces MKB en de daarvoor benodigde levering van informatieproducten borgt.
- Hiervoor is nodig dat MKB bij voorrang (*dit is dus een te besluiten prioriteit*) een SAS-GRID omgeving krijgt waarop relevante bronnen worden ontsloten. AWS+ is een verouderde techniek en zou bij voorkeur daarvoor niet meer gebruikt moeten worden. Mogelijk kan wel bestuurlijk worden besloten het gebruik van de AWS 6 en 7 (EHi) voor dit doel te continueren. Duidelijk is dat nog niet alle benodigde bronnen ontsloten zijn binnen DF&A.
- Beheer en gebruik van de analyse omgeving vindt plaats onder security- en privacy-restricties zoals ook van toepassing in de DF&A omgeving;
- De omschreven analyse omgeving kent nog geen gestructureerd datafundament conform DF&A eisen. Dat wordt pas op het eind van fase 2 gerealiseerd. Voor de korte termijn betekent dat dat er ruwe data worden ontsloten door het data service center van IV accent en DF&A, waarop MKB (met eigen analisten) in samenwerking met DF&A werk gaat verrichten. Uiteindelijk zal dit werk worden overgedragen aan DF&A.
- Met de fase 1 oplossing wordt bereikt dat de interne levering van de eerder omschreven informatieproducten wordt gecontinueerd binnen een analyse-omgeving die AVG proof is ingericht. Hiermee kan de interne gegevenslevering naar 35 reguliere toezicht thema's en 4 geclusterde fraude thema's binnen MKB worden gecontinueerd en worden AVG-, continuïteits- en imago risico's sterk gereduceerd.
- Fase 1 (en 2) worden in gezamenlijkheid door IV-GBS, DF&A en MKB vorm en inhoud gegeven. Daartoe wordt onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor een operationele werkgroep ingericht die in onderlinge samenwerking de technische voorzieningen, organisatorische aanpassingen en door betrokken partijen te leveren inspanning vaststellen en operationaliseren.
- Na oplevering van fase 1 zal deze werkgroep tevens vaststellen welke inspanningen, doorlooptijden en portfolio-vraagstukken verbonden zijn aan de doorontwikkeling van deze oplossing. De uitkomsten daarvan worden conform de daarvoor geldende richtlijnen geborgd in het IV portfolio.
- Voor de bestuurlijke afstemming tussen de hiervoor genoemde partijen wordt voor de aansturing van fase 1 een stuurgroep ingericht, waarin wordt deelgenomen door Persoonsgegevens (namens de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor), P-gv. (namens IV-GBS), P-gv. Persoonsgegevens (namens DF&A) en P-gv. (namens MKB). MKB levert de penvoerder
  - De fase 1 oplossing voldoet aan de AVG normen en biedt voldoende waarborgen om datalekken te voorkomen;
  - Waar data analyse vanaf fase 3 uitsluitend wordt uitgevoerd door DF&A, kan in fase 1 (en 2) de business, zijnde MKB, daar waar nodig, tijdelijk zelfstandig data-analyses uitvoeren. Gaandeweg zal vervolgens de samenwerking op het gebied van data-analyse tussen business (MKB) en DF&A steeds verder worden geïntensiveerd en uiteindelijk volledig worden samengevoegd.

Belang fase 1

Het voorgaande is erop gericht de navolgende belangen te dienen:

- AVG: De huidige situatie van gebruik van de applicatie RAM is niet acceptabel per 25 mei 2018. De redenen zijn dat teveel mensen toegang hebben, de herkomst van de gebruikte bronnen niet altijd duidelijk is, er teveel gedetailleerde informatie wordt verspreid in de organisatie en de wettelijke grondslag van de externe verstrekkingen nog niet overal is vastgesteld;
- IV: Eerder is -los van de AVG- afgesproken het technisch beheer van RAM uiterlijk 1 juli 2018 te beëindigen.
- Centrale regie MKB: Binnen MKB (als grootgebruikers van RAM) loopt vanuit de Ontwikkelagenda het initiatief om, met name op het terrein van veldtoetsen, centraal te gaan sturen. Dat pleit voor veel minder decentrale bevoegdheden t.a.v. een voorziening als RAM.
- Structureren van data analyse bij DF&A: opbouwen en beheren van datafundamenten is een taak van DF&A.

Acties fase 1

De volgende acties worden ondernomen:

- Onmiddellijke inrichting van voorgenoemde stuurgroep, welke werkt onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. Opdracht is om een zo soepel mogelijke overgang van RAM naar de fase 1 oplossing, met DF&A standaarden, te bewerkstelligen.
- RAM autorisaties per direct beperken tot het hoogst noodzakelijke en de verspreiding van overzichten en lijsten alleen op basis van via WMK (willen, mogen, kunnen) toetsen vastgestelde noodzaak te laten plaatsvinden.
- RAM uiterlijk per 25-5-2018 uit de lucht halen;
- Uiterlijk 25 mei 2018 de toegang tot de nieuwe (ruwe) data laag strikt beperken tot de MKB analisten die in samenwerking met IV-GBS en DF&A werken aan het beschikbaar krijgen van de benodigde informatieproducten. Business analisten van MKB blijven noodzakelijk voor de relevante fiscale duiding van gegevens en opzet van informatieproducten.
- Externe gegevensverstrekkingen voor 25 mei 2018 beoordelen op wettelijke grondslag. Zonder deze vaststelling kan levering na 25 mei 2018 niet plaatsvinden. De business moet dit bij elke levering kunnen aangeven.

Risico's en aanvullende maatregelen

Mocht de fase 1 oplossing voor 25 mei 2018 niet (volledig) gerealiseerd en geïmplementeerd zijn dan heeft dat gevolgen voor de betreffende toezicht- en fraude thema's. Uitvoering wordt niet, vertraagd, ofwel slechts op basis van verouderde analyses uitgevoerd.

Met het op 25 mei 2018 met onmiddellijke ingang uit de lucht halen van RAM wordt het AVG-risico sterk gereduceerd. Het imago-risico dat zou kunnen ontstaan omdat de interne gegevenslevering t.b.v. fraude/EOS trajecten, CAF trajecten en FD aanpak (tijdelijk) stagneert lijkt op voorhand beperkt, omdat de betrokken belastingdienstmedewerkers via de bestaande kantoorautomatisering nog steeds kunnen beschikken over de benodigde interne gegevens. Deze zijn echter door individuele raadpleging van een veelheid aan applicaties (veel) minder snel te ontsluiten. Met het tijdig bijschakelen van (administratieve) ondersteuning uit het reguliere toezicht of uit Switch kan dit risico, indien gewenst, worden gereduceerd. In de voortgangsrapportage bij de ontwikkeling van de fase 1 oplossing wordt de stuurgroep op dit thema ten minste wekelijks, maar indien nodig op dag-basis geïnformeerd, zodat tijdig aanvullende maatregelen voorbereid en genomen kunnen worden.

Het mogelijk te lopen continuïteitsrisico binnen het proces boekenonderzoek kan worden opgevangen door de voorraad risicogerichte signaleringen tijdelijk op te hogen, zodat medewerkers voor een langere periode van risicogericht werk kunnen worden voorzien, maar dan op basis van verouderde data. Indien deze maatregel ontoereikend blijkt te zijn, kan de risicogerichte postensignalering tijdelijk worden vervangen door een at random postenselectie. Maar dan bestaat het risico van onwenselijke interactie met burgers en bedrijven die deze repressieve aandacht wellicht niet verdienen. Met deze twee maatregelen wordt de kwantitatieve doelstelling voor het proces boekenonderzoek MKB weliswaar geborgd, maar komen de interne opbrengstdoelstelling en de bijdrage aan de compliance doelstellingen mogelijk tijdelijk onder druk.

Het continuïteitsrisico ten aanzien van de levering van nalevingsbeelden en themaverdiepingen zal al die tijd niet door MKB opgevangen kunnen worden. DF&A en EHi kunnen wellicht een deel hiervan opvangen, hetgeen kan betekenen dat toezichtthema's later in de tijd gesignaleerd worden, later in de tijd worden opgestart en qua doorlooptijd vertragen. Ook op het ontstaan van dit risico zal de stuurgroep ten minste wekelijks en indien nodig op dag-basis worden geïnformeerd.

Naast realisatie van de fase 1 oplossing zal ter beperking van publicitaire of integriteitsrisico's binnen het segment MKB expliciet worden gecommuniceerd met betrokken medewerkers over:

- Inhoud en noodzaak van de te nemen maatregelen;
- De gevolgen van de maatregelen voor hun werk;
- De verwachtingen ten aanzien van houding en gedrag.

Als aanvulling op de fase 1 oplossing zal door het MT MKB een aantal risico-beperkende control-maatregelen worden ingevoerd, die erop gericht zijn te voorkomen dat na uitfasering van RAM opnieuw nieuwe risicovolle LOA's ontstaan of op ongewenste wijze data kunnen worden benaderd.

Governance

Zoals aangegeven zal fase 1 worden aangestuurd door de eerder genoemde stuurgroep, onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. De stuurgroep wordt gedurende de periode tot 25-5-2018 wekelijks geïnformeerd door de werkgroep over de stand van zaken en zal op basis van wekelijks overleg het hele traject besturen. De stuurgroep legt vervolgens 2 wekelijks verantwoording af aan de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor, welke het DTBD, op basis van noodzaak en urgentie informeert.

Budget en prioritering fase 1

Voor het IV-deel van de fase 1 oplossing zijn de volgende financiële middelen benodigd:

1 FTE gedurende de migratie periode ongeveer 60 dagen	€60.000,=
Extra capaciteit in hardware gedurende de migratie	€150.000,=
Extra licenties SAS/VA (oa voor rapportage)	€80.000,=
Totaal	€290.000,=

Daar staat een onbekend bedrag aan besparing op de beheerskosten van RAM tegenover. De werkzaamheden zijn onderdeel van het algehele AVG traject. (per definitie urgent). Daar waar relevant geldt voor de uiteindelijke financiering wel de VT procedure voor die onderdelen van de investeringen groter dan € 100.000.

Op realisatie van het voorgaande is geen her-prioritering binnen IV accent mogelijk. Deze SAS/Grid migratie behoort de hoogste prioriteit te krijgen. Wanneer er zich prioriteitsissues voordoen prevaleert deze opdracht boven de migratie van Toeslagen, KI&S en/of Douane.

Voor het DF&A portfolio geldt dat er in fase 1 met 2 fte wordt geparticipeerd in het traject. Indien in die fase (buiten de huidige prognose om) verdere opschakeling nodig is, en er geen additionele financiering komt, zal een portfolio afweging gemaakt worden tussen de fase 1 voorziening en andere projecten bij DF&A waar vooral OB en IH kennis ingezet is. Bij een situatie van additionele financiering kan de huidige externe inhuur worden verlengd in plaats van afgebouwd, en wordt eveneens het aantal eigen medewerkers uitgebreid.

Fase 2 en 3

Als de fase 1 oplossing per 25 mei 2018 is bereikt zal binnen het samenwerkingsverband IV-GBS, DF&A en keten generieke voorzieningen in fase 2 doorontwikkeling plaatsvinden naar het MVP en in fase 3 naar de uiteindelijk gewenste generieke voorziening. Dit betekent:

- De ruwe analyse omgeving uitfaseren ten gunste van door DF&A beheerde datafundamenten in een SAS omgeving;
- De inspanning om te komen tot het gewenste MVP en de gewenste eindvoorziening plannen op basis van een gezamenlijk migratieplan van IV-GBS, DF&A en de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor en aanvullend de benodigde middelen vrijmaken. (20 kwartaalplanning).
- Bronnen welke wellicht nog extra moeten worden ontsloten bij het complementeren van het datafundament worden bepaald in de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor en geprioriteerd in de ketentafel Gegevens.
- MKB richt het proces van centrale regie in, aansluitend op centrale informatieverstrekking vanuit datafundamenten en de nieuw te ontwikkelen generieke voorziening.

- Fase 2 en 3 vinden plaats onder aansturing en verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor.

Budget en prioritering fase 2 en 3

In de powerverkenning eind 2017 zijn de investeringen om te komen tot het MVP reeds inzichtelijk gemaakt (totaal € 1,8 mln). Deze investering in fase 2 zal, evenals de verdere opwerking tot de eindvoorziening in fase 3, meegenomen worden in het eerdergenoemde migratieplan en op reguliere wijze worden ingebracht in het toekomstige IV en DF&A portfolio.

Gevraagde Bestuurlijke afstemming

- De keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor stelt voor in te stemmen met het operationaliseren van fase 1 en de verdere uitwerking van de roadmap naar de gewenste eindoplossing met bijbehorende 20 kwartaalplanning in fase 2 en 3.

Aan: DTBD

Van: Keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor**Gevraagde Besluit**

De keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor stelt voor i.v.m. de beëindiging van RAM in te stemmen met een noodscenario en vervolgens de structurele oplossing te laten uitwerken in een roadmap met bijbehorende tijdsplanning.

Inleiding

I.v.m. de noodzakelijke uitfasering van RAM (i.v.m. de inwerkingtreding van de AVG per 25 mei 2018) bestaat er behoefte aan een nieuwe (structurele) intelligence voorziening ter ondersteuning van het informatie gestuurde toezicht. De voorgestelde voorziening betreft een 'generieke voorziening' en maakt geen onderdeel uit van de HIA. De voorziening beoogt strategische analyses ten behoeve van Uitvoerings- en handhavingsbeleid (EHi) te ondersteunen en is essentieel voor het toezicht binnen diverse dienstonderdelen.

RAM (Risiko Analyse Model) is een lokaal ontwikkelde applicatie met bijbehorende datawarehouse, die eind jaren negentig van de vorige eeuw is ontstaan en geleidelijk is uitgebouwd tot een applicatie die een belangrijke bijdrage levert aan het informatie gestuurde toezicht. De applicatie wordt, met name door het segment MKB, gebruikt om het toezicht binnen dat segment op operationeel niveau vorm en inhoud te geven op onderdelen waarin de landelijke gremia als DF&A, EHi, en VKC (nog) niet (kunnen) voorzien. RAM faciliteert in dat kader:

- Het genereren van lokale nalevingsbeelden en themaverdiepingen: Welk subject heeft op lokaal niveau aandacht nodig in aanvulling op landelijk gemaakte keuzes? (RAM vult landelijke thema's aan);
- Het detecteren en selecteren van subjecten die aandacht nodig hebben o.b.v. landelijk gemaakte handhavingskeuzes; Bij wie stellen we een onderzoek in o.b.v. handhavingsbrief, nalevingsbeelden en themaverdiepingen? (RAM faciliteert een adequate postselectie);
- Het leveren van complexe klantbeelden aan medewerkers uit fraude/EOS teams en FD teams; Deze klantbeelden faciliteren de medewerker bij het vorm en inhoud geven van de individuele interactie met burgers en bedrijven; Welke problemen spelen er op subjectniveau en wat is de inhoud van de problematiek per casus.

Bijgaand overzicht laat zien wat het belang van RAM voor het toezicht MKB is: RAM werd in 2017 als volgt gebruikt:

Gebruik RAM / obv logging 2017							
Organisatie onderdeel	opvragen Klantbeeld	%	opvragen Gegevensset	%	gebruik niet gespecificeerd	Totaal	%
Belastingdienst Centrale Administratie	2	0%	2	0%		4	0%
Belastingdienst CICT		0%	7	0%		7	0%
Belastingdienst Douane	47	1%	83	1%	7	137	1%
Belastingdienst Toeslagen		0%	1	0%		1	0%
Belastingdienst/Switch		0%	68	1%		68	0%
Directie Belastingen	123	3%	1.100	8%	95	1.318	6%
FIOD	32	1%	102	1%	2	136	1%
GO	27	1%	167	1%	3	197	1%
MKB	4.627	95%	11.071	85%	3.393	19.091	89%
Onderdeel van RAM	13	0%	28	0%	4	45	0%
PDB	15	0%	185	1%	11	211	1%
SMP	5	0%	34	0%		39	0%
Onbekend		0%	140	1%		140	1%
Eindtotaal	4.891	100%	12.988	100%	3.515	21.394	100%

Bron: monitoring gebruik RAM 2017

Uit dit overzicht blijkt dat RAM met name door MKB veelvuldig gebruikt wordt om landelijk gemaakte toezichtkeuzes zowel op tactisch als operationeel niveau aan te vullen.

Deze aanvullingen manifesteren zich het meest prominent binnen het proces boekenonderzoek. Op het totale contingent uit te zetten boekenonderzoeken binnen MKB (in 2018: 22.000) is de bijdrage van RAM in de postselectie hierna weergegeven (Het betreft 9.683 onderzoeken: 44 % van het totaal).

aantal boekenonderzoeken segment MKB	geselecteerd door:	percentage	gebruik RAM
200	AGL	1%	nee
1.200	CLO	5%	nee
2.500	DF&A	11%	nee
5.662	EHI	26%	nee
800	Fiod	4%	nee
9.683	MKB	44%	ja
1.486	fraude/EOS	7%	nee
60	VHH	0%	nee
409	VKC	2%	nee
22.000		100%	

Bron: Bedrijfsvoering en Handhavingsadvies MKB

Eerdere behandeling in DT

Het DT concludeerde op 29 januari 2018 dat het nog niet kon instemmen met inpassing van realisatie van de gewenste intelligence voorziening in de IV- en DF&A portfolio maar dat eerst volgtijdelijk een aantal voorbereidende stappen moesten worden gezet:

- De dienstonderdelen in het primair proces maken inzichtelijk wat nodig is en beantwoorden de vraag of dit met behulp van een generieke voorziening is in te vullen. Dit wordt voorbereid aan de ketentafel Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor o.l.v. Persoonsgegevens
- Vervolgens zou de Portfolioraad moeten worden voorbereid, waarbij onder meer de volgende vragen beantwoord moeten worden: Wat is de capaciteitsvraag t.a.v. inzet vanuit IV en DF&A? Kan aan die capaciteitsvraag worden voldaan en op welke termijn? Welke projecten in het IV- en DF&A portfolio kunnen mogelijk naar achter schuiven? Welke projecten hoeven dan dit jaar geen doorgang te vinden?
- Mogelijke budgettaire gevolgen inclusief mogelijke dekking worden inzichtelijk gemaakt.

Initiatieven vanaf 29 januari 2018

Een eerste powerverkenning naar een nieuwe structurele generieke intelligence voorziening is eind 2017 gedaan. Kosten en portfolioconsequenties daarvan zijn nog niet uitgewerkt.

Wel is destijds uitgewerkt dat met een tijdsinvestering van 7 maanden en een additionele investering voor IV en DF&A van € 1.800.000 een minimum viable product (MVP) van de generieke voorziening opgeleverd zou kunnen worden. Dit MVP zou de meest essentiële functionaliteiten bevatten en de in het verleden lokaal ontwikkelde applicatie RAM vervangen.

In de periode na 29 januari 2018 heeft herprioritering van de IV portfolio in verband met de realisatie van het MVP nog niet plaatsgevonden, omdat de potentieel te maken portfoliokeuzes ofwel conflicteren met de realisering van andere AVG doelstellingen ofwel met de verplichte implementatie van EG richtlijnen ofwel met de prioritering binnen de HIA.

Stand van zaken

Inmiddels is een grote urgentie ontstaan omdat de vervanging of geleidelijke ombouw van RAM naar de beoogde generieke voorziening voor de AVG deadline van 25 mei 2018 op basis van de hiervoor genoemde powerverkenning onhaalbaar wordt. Zonder maatregelen en zonder vervanging van de applicatie RAM loopt de Belastingdienst vanaf dat moment het risico dat informatieproducten, essentieel voor het toezichtproces, bij met name de directie MKB, niet meer beschikbaar zijn.

Oplossing in fasen:

Voorgaande situatie is op 6 april jl. besproken in de ketentafel Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. Alle betrokken ketenpartijen erkennen dat de urgentie toeneemt en een noodscenario noodzakelijk is. Unaniem is commitment uitgesproken voor een oplossing in fasen. Het betreft de navolgende fasering:

1. Noodscenario:

Realiseren van een veilige analyse omgeving per 25 mei 2018, waarmee de continuïteit van het toezichtproces MKB en daarvoor benodigde gegevensleveringen worden geborgd.

2. Structurele oplossing:

Realiseren van een oplossing die de continuïteit van het toezichtproces structureel ondersteunt en volledig is gebaseerd op 'privacy, security & governance by design'.

Deze fasering is bewust aangebracht om ten aanzien van het noodscenario complicerende portfolio- en financieringsdiscussies zoveel mogelijk te voorkomen. Deze notitie richt zich om die reden specifiek op een bestuurlijk akkoord op het noodscenario, waarmee wordt beoogd de qua AVG zeer riskante applicatie RAM uit de lucht te halen en parallel daaraan cruciale business-belangen te borgen.

Noodscenario: voorstel van de ketentafel

- Inzetten op een veilige analyse omgeving per 25-5-2018, die de continuïteit van het toezichtproces MKB en de daarvoor benodigde levering van informatieproducten borgt.
- Hiervoor is nodig dat MKB bij voorrang (**dit is dus een te besluiten prioriteit**) een SAS-GRID omgeving krijgt waarop relevante bronnen worden ontsloten. AWS+ is een verouderde techniek en zou bij voorkeur daarvoor niet meer gebruikt moeten worden.
- Beheer en gebruik van de analyse omgeving vindt plaats onder security- en privacy-restricties zoals ook van toepassing in de DF&A omgeving;
- De omschreven analyse omgeving kent nog geen gestructureerd datafundament conform DF&A eisen. Dat wordt pas op in de structurele oplossing gerealiseerd. Voor de korte termijn betekent dat dat er ruwe data worden ontsloten door het data service center van IV accent en DF&A, waarop MKB analisten in samenwerking met DF&A werk gaan verrichten.
- Met het noodscenario wordt bereikt dat de interne levering van de eerder omschreven informatieproducten wordt gecontinueerd binnen een analyse-omgeving die AVG proof is ingericht. Hiermee kan de interne gegevenslevering naar 35 reguliere toezicht thema's en 4 geclusterde fraude thema's binnen MKB worden gecontinueerd. Het noodscenario wordt in gezamenlijkheid door IV-GBS, DF&A en MKB vorm en inhoud gegeven. Daartoe wordt onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor een operationele werkgroep ingericht die in onderlinge samenwerking de technische voorzieningen, organisatorische aanpassingen en door betrokken partijen te leveren inspanning vaststelt en operationaliseert.
- Na oplevering van het noodscenario zal deze werkgroep tevens vaststellen welke inspanningen, doorlooptijden en portfolio-vraagstukken verbonden zijn aan de ontwikkeling van de structurele oplossing. De uitkomsten daarvan worden conform de daarvoor geldende richtlijnen geborgd in het IV portfolio.
- Voor de bestuurlijke afstemming tussen de hiervoor genoemde partijen wordt voor de aansturing van het noodscenario een stuurgroep ingericht, waarin wordt deelgenomen door Persoonsgegevens (namens de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor), P-gv. (namens IV-GBS), Persoonsgegevens (namens DF&A) en P-gv. namens MKB).
- Het noodscenario voldoet aan de AVG normen en biedt voldoende waarborgen om datalekken te voorkomen;
- Waar data analyse in de structurele oplossing uitsluitend wordt uitgevoerd door DF&A, kan in het noodscenario de business, zijnde MKB, daar waar nodig, tijdelijk zelfstandig data-analyses uitvoeren. Gaandeweg zal vervolgens de samenwerking op het gebied van data-analyse tussen business (MKB) en DF&A steeds verder worden geïntensiveerd en uiteindelijk volledig worden samengevoegd.

Belang noodscenario

Het voorgaande is erop gericht de navolgende belangen te dienen:

- AVG: De huidige situatie van gebruik van de applicatie RAM is niet acceptabel per 25 mei 2018. De redenen zijn dat teveel mensen toegang hebben, de herkomst van de gebruikte bronnen niet altijd duidelijk is, er teveel gedetailleerde informatie wordt verspreid in de organisatie en de wettelijke grondslag van de externe verstrekkingen nog niet overal is vastgesteld;
- IV: Eerder is -los van de AVG- afgesproken het technisch beheer van RAM uiterlijk 1 juli 2018 te beëindigen.
- Centrale regie MKB: Binnen MKB (als grootgebruikers van RAM) loopt vanuit de Ontwikkelagenda het initiatief om, met name op het terrein van veldtoetsen, centraal te gaan sturen. Dat pleit voor veel minder decentrale bevoegdheden t.a.v. een voorziening als RAM.
- Structureren van data analyse bij DF&A: opbouwen en beheren van datafondamenten is een taak van DF&A.

Acties noodscenario

De volgende acties worden ondernomen:

- Onmiddellijke inrichting van voorgenoemde stuurgroep, welke werkt onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. Opdracht is om een zo soepel mogelijke overgang van RAM naar het noodscenario, met DF&A standaarden, te bewerkstelligen.
- RAM autorisaties per direct beperken tot het hoogst noodzakelijke en de verspreiding van overzichten en lijsten alleen op basis van via WMK (willen, mogen, kunnen) toetsen vastgestelde noodzaak te laten plaatsvinden.
- RAM uiterlijk per 25-5-2018 uit de lucht halen;
- Uiterlijk 25 mei 2018 de toegang tot de nieuwe (ruwe) data laag strikt beperken tot de MKB analisten die in samenwerking met IV-GBS en DF&A werken aan het beschikbaar krijgen van de benodigde informatieproducten. Business analisten van MKB blijven noodzakelijk voor de relevante fiscale duiding van gegevens en opzet van informatieproducten.
- Externe gegevensverstrekkingen voor 25 mei 2018 beoordelen op wettelijke grondslag. Zonder deze vaststelling kan levering na 25 mei 2018 niet plaatsvinden.

Risico's en aanvullende maatregelen

Mocht het noodscenario voor 25 mei 2018 niet (volledig) gerealiseerd en geïmplementeerd zijn dan heeft dat gevolgen voor de betreffende toezicht- en fraude thema's. Uitvoering wordt niet, vertraagd, ofwel slechts op basis van verouderde analyses uitgevoerd.

Met het op 25 mei 2018 met onmiddellijke ingang uit de lucht halen van RAM wordt het AVG-risico sterk ingedamd. Het imago-risico dat zou kunnen ontstaan omdat de interne gegevenslevering t.b.v. fraude/EOS trajecten en FD aanpak (tijdelijk) stagneert lijkt op voorhand beperkt, omdat de betrokken belastingdienstmedewerkers via de bestaande kantoorautomatisering nog steeds kunnen beschikken over de benodigde interne gegevens. Deze zijn echter door individuele raadpleging van een veelheid aan applicaties (veel) minder snel te ontsluiten. In de voortgangsrapportage bij de ontwikkeling van het noodscenario wordt de stuurgroep op dit thema ten minste wekelijks, maar indien nodig op dag-basis geïnformeerd, zodat tijdig aanvullende maatregelen voorbereid en genomen kunnen worden.

Het mogelijk te lopen continuïteitsrisico binnen het proces boekenonderzoek kan worden opgevangen door de voorraad risicogerichte signaleringen tijdelijk op te hogen, zodat medewerkers voor een langere periode van risicogericht werk kunnen worden voorzien, maar dan op basis van verouderde data. Indien deze maatregel ontoereikend blijkt te zijn, kan de risicogerichte postensignalering tijdelijk worden vervangen door een at random postenselectie. Maar dan bestaat het risico van onwenselijke interactie met burgers en bedrijven die deze repressieve aandacht wellicht niet verdienen. Met deze twee maatregelen wordt de kwantitatieve doelstelling voor het proces boekenonderzoek MKB weliswaar geborgd, maar komen de interne opbrengstdoelstelling en de bijdrage aan de compliance doelstellingen mogelijk tijdelijk onder druk.

Het continuïteitsrisico ten aanzien van de levering van nalevingsbeelden en themaverdiepingen zal al die tijd niet door MKB opgevangen kunnen worden. DF&A en EHI kunnen wellicht een deel hiervan opvangen, hetgeen kan betekenen dat toezichtthema's later in de tijd gesignaleerd worden, later in de tijd worden opgestart en qua doorlooptijd vertragen. Ook op het ontstaan van dit risico zal de stuurgroep ten minste wekelijks en indien nodig op dag-basis worden geïnformeerd.

Naast realisatie van het noodscenario zal ter beperking van publicitaire of integriteitsrisico's binnen het segment MKB expliciet worden gecommuniceerd met betrokken medewerkers over:

- Inhoud en noodzaak van de te nemen maatregelen;
- De gevolgen van de maatregelen voor hun werk;
- De verwachtingen ten aanzien van houding en gedrag.

Als aanvulling op het noodscenario zal door het MT van MKB een aantal risico-beperkende control-maatregelen worden ingevoerd, die erop gericht zijn te voorkomen dat na uitfasering van RAM opnieuw nieuwe risicovolle LOA's ontstaan of op ongewenste wijze data kunnen worden benaderd.

Governance

Zoals aangegeven zal het noodscenario worden aangestuurd door de eerder genoemde stuurgroep, onder verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor. De stuurgroep wordt gedurende de periode tot 25-5-2018 wekelijks geïnformeerd door de werkgroep over de stand van zaken en zal op basis van wekelijks overleg het hele traject besturen. De stuurgroep legt vervolgens 2 wekelijks verantwoording af aan de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor, welke het DTBD, op basis van noodzaak en urgentie informeert.

Financiering en portfolio impact noodscenario

Realisatie van het noodscenario kent het navolgende financieringsvraagstuk:

- Business: geen additionele financiering
- DF&A: geen additionele financiering
- IV-accent:

Voor het IV-deel van het noodscenario zijn de volgende financiële middelen benodigd:

1. 1 FTE gedurende de migratie periode ongeveer 60 dagen	€ 60.000,=
2. Extra capaciteit in hardware gedurende de migratie	€150.000,=
3. Extra licenties SAS/VA (oa voor rapportage)	€ 80.000,=
• Totaal	€290.000,=

Toelichting

1. De migratie vraagt specifieke kennis en competenties op het gebied van inrichting van SASgrid in combinatie met IT security. Deze kennis en competenties zijn binnen IV-accent op dit moment volledig uitgenut in verband met andere SAS migraties. Deze kennis moet extern worden ingehuurd als voorstel voor het noodscenario wordt aangenomen.
2. De extra hardware is nodig om de datamigratie voor het noodscenario parallel te kunnen uitvoeren met de gelijktijdig lopende migratietrajecten voor Toeslagen, KI&S en Douane. Zonder deze extra investering in hardware zouden deze trajecten 'on hold' moeten worden gezet binnen het noodscenario.
3. De extra SAS licenties zijn nodig om de in te richten SASgrid te kunnen gebruiken. Dit licentiebedrag is inclusief de kosten voor gebruik SAS/VA. De licentiekosten worden gemaakt op basis van CPU gebruik, ongeacht het aantal gebruikers.

Tegenover het kosten- en financieringsaspect staat dat later in de tijd besparingen gerealiseerd worden gerelateerd aan het vervallen van onderhoud RAM Oracle database, het vervallen van de voor RAM benodigde Oracle licenties en het uitfaseren van het AIX platform, waarop RAM draait. Deze besparingen zijn nog niet concreet gekwantificeerd en treden op een later moment op.

Indien de financiering van het noodscenario niet binnen het IV-portfolio kan worden gevonden is de directie MKB bereid dekking te vinden binnen de eigen begroting.

Realisatie van het noodscenario heeft de navolgende impact op het IV portfolio:

- Businessinspanning: geen impact op IV portfolio
- DF&A: geen impact op IV portfolio: inspanning van DF&A (inzet 2 fte) wordt binnen het bestaande portfolio van DF&A ingeregeld, door de inspanning van DF&A op het vergroten van de datakwaliteit tijdelijk te vertragen: de daarmee samenhangende business en imagerisico's zijn te verwaarlozen.
- IV-accent: impact: mogelijk een zeer beperkte op de lopende SASgrid migraties.

Toelichting:

De kennis en competenties benodigd voor de architectuurvragen die samenhangen met het noodscenario kunnen niet extern worden ingehuurd, omdat kennis van de belastingdienst-architectuur randvoorwaardelijk is. Dit betekent dat de architecten van IV-accent (2 fte) naast de begeleiding van de migratietrajecten voor Toeslagen, KI&S en Douane ook gelijktijdig het RAM traject gaan begeleiden. Hierdoor ontstaat mogelijk een onderling conflicterend belang. De impact hiervan zal worden beperkt tot een minimum, omdat de business zich bereid verklaart in het noodscenario genoeg te nemen met de set van bronnen die nu reeds wordt ontsloten naar de Teradata omgeving. In het noodscenario worden geen nieuwe bronnen ontsloten. Daarmee wordt een potentiële vertraging van de genoemde migratietrajecten voor Toeslagen, KI&S en Douane tot het uiterste voorkomen. Een eerste inschatting vooraf leert dat de genoemde trajecten voor Toeslagen, KI&S en Douane maximaal enkele dagen vertragen. Over een mogelijk op te treden vertraging wordt met alle betrokken partijen door de stuurgroep in een zo'n vroeg mogelijk stadium afstemming gezocht.

De portfolio- en financieringsvraagstukken die zijn verbonden met de structurele oplossing zullen conform de daaraan te stellen voorwaarden de reguliere portfolio- en financieringstrajecten doorlopen. Daarbij wordt een gedegen impactanalyse gemaakt, met een migratieplan en bijbehorende kosten- en batenlogica die apart worden voorgelegd aan het DT.

Expliciet wordt nog aangetekend dat een 'go' op het noodscenario niet per definitie een 'go' voor de structurele oplossing inhoudt.

Voor het DF&A portfolio geldt nog dat er met 2 fte wordt geparticipeerd in het noodscenario.

- Activiteiten worden opgenomen in portfolio DF&A.
- DF&A zorgt dat de benodigde ruwe databronnen beschikbaar worden gesteld op een nieuw gecompartmenteerd datagebied van SAS-grid (wordt door IV-accent beschikbaar gesteld);
Nb: data kan niet van SAS-grid af. Dit houdt in dat slechts de analyseresultaten geëxporteerd kunnen worden en niet de datasets.
- DF&A regelt autorisaties voor een zeer beperkt aantal MKB medewerkers¹ op SAS-grid, conform huidige procedure, inclusief maatregelen privacy & security voor werken met data op de SAS-grid.
- Inspanningsverplichting om medewerkers MKB te ondersteunen bij data analyse activiteiten.
- Activiteiten ihkv KPI kwaliteitszorg pilot meting datakwaliteit vertragen met ca 2 maanden.
- Activiteiten kwaliteitszorg mbt alle databronnen die bekende datakwaliteit hebben, vertragen met 2 maanden.

De structurele oplossing

Als het noodscenario per 25 mei 2018 is bereikt zal binnen het samenwerkingsverband IV-GBS, DF&A en keten generieke voorzieningen ontwikkeling plaatsvinden naar de uiteindelijk gewenste generieke voorziening. Dit betekent:

- De ruwe analyse omgeving uitfaseren ten gunste van door DF&A beheerde datafundamenten in een SAS omgeving;
- De inspanning om te komen tot de gewenste structurele voorziening plannen op basis van een gezamenlijk migratieplan van IV-GBS, DF&A en de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor en aanvullend de benodigde middelen vrijmaken. (20 kwartaalplanning).
- Bronnen welke wellicht nog extra moeten worden ontsloten bij het completeren van het datafundament worden bepaald in de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor en geprioriteerd in de ketentafel Gegevens.
- MKB richt het proces van centrale regie in, aansluitend op centrale informatieverstrekking vanuit datafundamenten en de nieuw te ontwikkelen generieke voorziening.
- De ontwikkeling van de structurele oplossing vindt plaats onder aansturing en verantwoordelijkheid van de keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor.

Budget en prioritering structurele oplossing

De kosten betreffende de investering in de structurele oplossing zullen meegenomen worden in het eerdergenoemde migratieplan en op reguliere wijze worden ingebracht in het toekomstige IV en DF&A portfolio. **Op dit punt wordt op dit moment dus geen besluitvorming gevraagd.**

Overigens zij opgemerkt dat de kosten voor het noodscenario geen besparende werking hebben op de kosten voor de structurele oplossing.

---

¹ Gedacht wordt aan de huidige RAM bouwers en supergebruikers

Agenda Directieteam Belastingdienst(DT BD)

Datum 12-04-2018
Tijd 12:00 – 16:00
Locatie 7AM, Buitenhof

Persoonsgegevens

Omschrijving Het overleg vangt aan om 12.30 uur. Tot 14.00 uur is tijd ingeruimd voor een special over de begroting/ het jaarplan 2019.

Buiten reikwijdte

B STUKKEN TER BESLUITVORMING

B.5 Nieuwe Intelligencevoorziening Toezicht / uitfasering RAM

Ingebracht door Persoonsgegevens Generieke Voorzieningen Toezicht en Kantoor.

I.v.m. de gedwongen uitfasering van RAM bestaat er dringend behoefte aan een noodscenario voor een vervangende intelligence voorziening ter ondersteuning van het informatie gestuurde toezicht MKB.

Dit is urgent i.v.m. de ingangsdatum van AVG, 25 mei 2018.

Gevraagd wordt in te stemmen met het (onder de beschreven voorwaarden) uitfaseren van RAM en het realiseren van een noodscenario als vervangende voorziening en te besluiten de daartoe benodigde capaciteit en middelen (onder de beschreven voorwaarden) vrij te geven.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Aan: DTBD

Van: P-gv. Keten Generieke voorzieningen Toezicht en Kantoor

Belang noodscenario RAM voor MKB

Inleiding

In het DT van donderdag 12 april 2018 is het beoogde noodscenario voor (tijdelijke) vervanging van RAM voor MKB besproken. Een belangrijk onderwerp bij de bespreking van dit noodscenario betrof wel en noodzaak vanuit het perspectief van MKB. Hierna wordt beknopt aangegeven wat de toegevoegde waarde is van bepaalde informatieproducten.

Als deze informatieproducten per 25 mei 2018 niet meer beschikbaar zijn, omdat RAM op dat moment i.v.m. privacy en security issues uit de lucht gehaald wordt, heeft dat de navolgende effecten:

Effecten

- Beperkingen op kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie huidige toezicht
- Extra AVG maatregelen i.v.m. mogelijk noodzakelijk geachte voorraadvorming
- Extra uitvoeringslast bij MKB / CAP i.v.m. uitvragen operationele query's
- Opbrengst KPI's onder druk
- Compliance-effect onder druk
- Aanpak Fiscaal Dienstverleners (FD's) minder effectief
- Imagorisico t.a.v. FD's
- Samenwerking bij aanpak van (georganiseerde) criminaliteit zowel landelijk als regionaal (fiscaal) minder effectief
- Imagorisico binnen fraude/externe overheidssamenwerking (EOS)
- Demotivatatie medewerkers
- Beperkingen op kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie kantoor- en toezichtproces Heerlen Buitenland

Deze effecten worden hierna nader toegelicht. Daarbij geldt dat middelgerichte selectiemodules en risicomodellen geen oplossing/alternatief bieden voor het per direct wegvallen van de informatieproducten en functionaliteiten van RAM. DF&A kan betreffende analyses, zonder ingrijpende impact op het huidige portfolio, niet (tijdig) leveren.

Nut en noodzaak

1. RAM biedt mogelijkheid tot gericht kiezen van subject & object van onderzoek voor bepaalde processen of procesonderdelen en biedt daarmee de mogelijkheid tot optimaliseren van belastingopbrengsten (o.b.v. risico en belang)

Betreft: Analyses t.b.v. proces Boekenonderzoeken (BO) en analyses over meerdere middelen en processen heen (subjectgerichte combi van gegevens).

Gevolg van het wegvallen van de faciliteit:

Het uitvoeren van boekenonderzoeken kan minder (risico- en opbrengst)gericht plaatsvinden waardoor boekenonderzoeken minder opleveren.

Een globale berekening:

- Risicogerichte selectie: opbrengst gemiddeld € 35.000 per onderzoek
- Random selecties (steekproef): opbrengst gemiddeld € 9.000 per onderzoek
- Verschil op 19.750 onderzoeken (22.000 -/ - 2.250 steekproef): € 513.500.000.

Gevolg van het wegvallen van de faciliteit kan ook zijn dat vanuit de huidige analyses (tijdelijk) een signaalvoorraad wordt aangehouden, die in stand gehouden wordt tot een vervangende voorziening beschikbaar is.

Een dergelijke voorraadvorming zal aanvullend moeten worden getoetst op AVG aspecten, waarop mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De exacte impact daarvan is op dit moment nog niet bekend.

Gevolg van het wegvallen van de faciliteit kan tenslotte ook betekenen dat er (tijdelijk) extra query's worden opgevraagd bij CAP. Ook hiervoor geldt dat de impact daarvan vanuit zowel AVG-perspectief als werklustperspectief bij zowel MKB als CAP op dit moment (nog) niet bekend zijn.

Voorbeelden van het gericht kiezen van subject en/of object van onderzoek:

Er zijn honderden profielen beschikbaar met maatwerkanalyses gebaseerd op (materiële en fiscaal technische) risico-indicatoren. Een kleine greep:

- specifiek horeca;
- specifiek bouw;
- specifiek autohandel
- specifiek uitzendbranche;
- specifiek schoonmaakbranche
- specifiek goudhandel;
- specifiek adresfraude;
- specifiek inkomen en vermogen in het buitenland;
- specifiek inkomen en vermogen op niet geïdentificeerde bank- en beleggingsrekeningen;
- schijnconstructies (loondienstverhouding aangeven als werk derden);
- verzwijgen omzet;
- kostenmaximalisatie (meer kosten dan omzet);
- verzwijgen LH plicht (wel loonkosten (IH/Vpb) / geen LH afdracht (LH));
- verzwijgen loon (hoge omzet / geen personeel / arbeidsintensief proces);
- misbruik ondernemersfaciliteiten (nauwelijks omzet / wel ondernemersaftrek);
- bronvereiste (hobbyfinanciering, permanente restitutie ingehouden LH);
- verschuiving OB (wel balanspost OB / geen aansluiting met afdrachten);
- restitutie zonder aangifte/afdracht op aangifteplichtige middelen (verhaals- / invorderingsrisico's);
- onroerend goed transacties tijdens crisis (verhuur ipv verkoop);
- foutieve sectorindelingen werknemers en werkgeversverzekeringen;
- etc., etc..

2. **RAM biedt mogelijkheid tot integraal meewegen fiscale belang bij de aanpak van (georganiseerde) criminaliteit in Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) en het Landelijk Informatie- en Expertisecentrum (LIEC)**

De maatschappelijke problematiek bepaalt de keuze van het object.

Alle objecten binnen een thema hebben naast een maatschappelijk ook een fiscaal belang.

Inzicht in het fiscaal belang leidt tot scherpere selectie (qua belang en instrumentinzet).

Gevolg van het wegvallen van de faciliteit:

Inhoud van het partnerschap in de samenwerking verandert

- kent een beperktere diepgang
- heeft beperkte toegevoegde waarde voor het eigen proces (minder opbrengst)
- levert imagerisico's binnen samenwerking met BzK, Gemeenten, IND, Koninklijke Marechaussee, Nationale Politie en Openbaar Ministerie (OM)

Er wordt samengewerkt op onderwerpen als: vastgoedfraude, witwassen, georganiseerde hennepcultuur, en lokale/regionale handhavingknelpunten zoals Outlaw Motor Gangs, City deals en lokale ondermijning.

- levert imagerisico's binnen samenwerking met SVB, UWV, inspectie SZW en zorgautoriteit op het gebied van bestrijding fraude bij zorgkettingen, arbeidgerelateerde fraude, zoals mensenhandel, malafide uitzendbureau's, schijnconstructies, huisvesting arbeidsmigranten, illegale arbeid, sectoraanpak schoonmaakbranche, sectoraanpak horeca en adresfraude.

3. RAM biedt mogelijkheid tot maken specifieke, op FD aanpak afgestemde, klantbeelden

Omvang / belang (proces)verstoringen bepaalt de keuze van een subject (welke fiscaal dienstverlener krijgt aandacht). Voor gerichte interactie is een gedetailleerd inzicht in de verstoringen (per FD klant) nodig. Aard en omvang van het probleem per klant(groep) bepaalt de soort en de diepgang van de benodigde interactie

Gevolg van het wegvallen van de faciliteit:

- beperktere diepgang toezicht en interactie

RAM wordt binnen de aanpak voor meerdere portfolio-taken gebruikt om tot selecties te komen. Indien RAM wegvalt kan geen (landelijk) inzicht meer verkregen worden op procesverstoringen bij klanten van bepaalde FD's. Daardoor vervalt ook de mogelijkheid om FD's met (te)veel procesverstoringen te selecteren.

Als er een risico is gedetecteerd, kan de FD erbij gezocht worden. Maar andersom niet, op FD-niveau risico's in diens pakket detecteren is zonder RAM niet mogelijk.

- beperkte toegevoegde waarde voor HT/FD proces (beperkter compliance-effect)

Het aanspreken op voorbeeldgedrag (betreft de fiscale compliance van de FD zelf) valt stil.

Daardoor valt er geen verandering door interventies van de FD-teams in het eigen gedrag van de FD te verwachten en heeft dat ook geen positieve effecten op het klantengedrag.

Er kunnen bovendien geen kwaliteitsgesprekken worden gehouden, omdat niet vastgesteld kan worden of gesignaleerde onjuistheden zich ook bij andere klanten voordoen.

- Ook komt de realisatie van de Rijksbegrotingsdoelstelling onder druk te staan: het gesprek met potentiële HT-kantoren kan niet ondersteund worden met een beeld van de stand van zaken van het klantenpakket op de compliance factoren. Het samenstellen van lijsten van potentiële kantoren (Top 100) is wel op te lossen met losse informatieverzoeken (queries); maar deze bevatten geen inhoudelijke informatie als het gaat om het klantenpakket.
- imagerisico's richting koepels en belangenorganisaties van accountants, belastingadviseurs en fiscaal dienstverleners.

In de contacten die FD teams in het kader van de diverse portfolio-taken hebben treden zij naar buiten met een individuele boodschap gebaseerd op zeer gerichte signalen. Dat communiceren zij ook : "we weten het volgende van uw klanten..".

Het effect hiervan mag niet onderschat worden; het wegvallen ervan zal voeding geven aan de mening dat de BD behoorlijk onzichtbaar is. Niet alleen klanten ervaren weinig controle, nu zou dit idee ook bij FD's kunnen gaan leven.

4. RAM biedt mogelijkheid tot maken van selecties die precies passen bij de competenties van medewerkers

Niet elke medewerker kan elke controle-opdracht behandelen.

Er zijn niveau- en competentieverschillen.

Gevolgen van wegvallen van de faciliteit:

- medewerker krijgt post boven zijn niveau

Gevolg: kwaliteit onderzoek ondermaats

oplopen doorlooptijden

imago BD richting Burgers en Bedrijven

imago BD richting Fiscaal Dienstverleners

- medewerker krijgt post onder zijn niveau

Gevolg: demotivatie medewerker.

5. RAM ondersteunt kantoorproces van Kantoor Heerlen buitenland

RAM biedt mogelijkheid om fiscale gegevens van in het buitenland gevestigde belastingplichtigen te koppelen aan kantoorgegevens van kantoor Heerlen Buitenland en daarop gestructureerd analyses uit te voeren welke het kantoor- en toezicht proces ondersteunen.

Via kantoor Heerlen Buitenland wordt jaarlijks ongeveer 4 miljard euro aan belastinggeld

gerestitueerd aan in het buitenland gevestigde ondernemingen. In de controle op deze geldstroom is RAM een belangrijk hulpmiddel. Uit de massa aan restitutieverzoeken signaleert RAM de meest risicovolle zodat een intensieve beoordeling van het restitutieverzoek kan plaatsvinden nog voordat wordt overgegaan tot uitbetaling ervan.

Gevolg van wegvallen van de faciliteit:

De controles kunnen minder efficiënt uitgevoerd worden en het toezicht wordt minder effectief.

Governance

De governance op bovenstaande problematiek is opgenomen in een tweede memo, dat gelijktijdig met dit memo aan Persoonsgegevens en DTBD wordt aangeboden

Persoonsgegevens (P-gv.)

verslag

Directieteam Belastingdienst

Persoonsgegevens

Vergaderdatum 12 april 2018 - 13:100 - 16:00 uur

Aanwezig

Persoonsgegevens

Versie

vastgesteld

Datum

26 april 2018

Afwezig

Persoonsgegevens

Gasten

Persoonsgegevens

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

B.5 Risico Analyse Model (RAM)

RAM (Risico Analyse Model) is een lokaal ontwikkelde applicatie met bijbehorend datawarehouse, die eind jaren negentig van de vorige eeuw is ontstaan en geleidelijk is uitgebouwd tot een applicatie die een belangrijke bijdrage levert aan het informatie gestuurde toezicht. De applicatie wordt, met name door het segment MKB, gebruikt om het toezicht binnen dat segment op operationeel niveau vorm en inhoud te geven. Dit manifesteert zich het meest prominent binnen het proces boekenonderzoek.

I.v.m. de noodzakelijke uitfasering van RAM (i.v.m. de inwerkingtreding van de AVG per 25 mei 2018) bestaat er behoefte aan een nieuwe (structurele) intelligence voorziening ter ondersteuning van het informatie gestuurde toezicht. De voorgestelde voorziening betreft een 'generieke voorziening' en maakt geen onderdeel uit van de HIA . De voorziening beoogt strategische analyses ten behoeve van uitvoerings- en handhavingsbeleid te ondersteunen en is essentieel voor het toezicht binnen diverse directies.

Persoonsgegevens

geeft aan dat er inmiddels een grote urgentie is ontstaan om voor de komende tijd een noodscenario in te richten omdat RAM voor 25 mei uitgaat en de vervanging of geleidelijke ombouw van RAM naar de beoogde generieke voorziening voor de AVG deadline op 25 mei a.s. niet haalbaar meer is. Hij geeft aan dat zonder maatregelen en zonder vervanging van de applicatie RAM informatieproducten, die essentieel zijn voor het toezichtproces, bij met name de directie MKB, niet meer beschikbaar zijn. vult hierop aan dat dit met name negatieve consequenties zal hebben voor correctieopbrengsten, de FD-aanpak belastingadviseurs, de samenwerking in RIEC's en LIEC, en mogelijk onwenselijke repressieve interactie met burgers en bedrijven die dit niet verdienen t.g.v. random postselectie.

In het voorliggende voorstel wordt toegelicht hoe het noodscenario eruit zou kunnen zien en welke randvoorwaarden hierbij van toepassing zijn. In het DT wordt uitgebreid stilgestaan bij het ingebrachte noodscenario en de voorgeschiedenis. Er worden verschillende gezichtspunten naar voren gebracht. Aspecten:

- Is de noodoplossing AVG-proof?
- Risico's t.a.v. informatiegericht toezicht zonder noodscenario voor RAM versus risico's van niet volledig AVG-proof zijn.
- Een snelle oplossing is vereist.

- Eigenaarschap t.a.v. keuzes op het vlak van IV en het AVG-proof worden ligt bij MKB.

Conclusie:

- Besloten is dat RAM sowieso uit de roulatie wordt genomen
- werkt verder aan een verbeterd noodscenario en legt nogmaals de toetsvraag betreffende de AVG voor aan Via wordt bepaald of (de keuze voor) het noodscenario wordt voorgelegd aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en/of staatssecretaris. Nut en noodzaak van een noodscenario worden door MKB beter tot uitdrukking gebracht in het voorstel.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

VERTROUWELIJK

Keten Generieke
voorzieningen Kantoor &
Toezicht

Contactpersoon

Persoonsgegevens (P-gv.)

memo

Rapportage noodscenario

Datum

23 mei 2018

Versienummer

Concept

Opdrachtgever

Persoonsgegevens

Auteur

Persoonsgegevens

Inleiding

Rapportage over de stand van zaken ontwikkeling noodscenario als tijdelijke vervanging van RAM. In deze rapportage worden mogelijke issues en risico's benoemd.

Allereerst wordt de voorziening, zoals deze ontwikkeld wordt, toegelicht. Vervolgens wordt ingegaan op de stand van zaken van de verschillende werkgroepen. In paragraaf 3 wordt nader ingegaan op de business risico's die ontstaan gezien de tijldijn naar 25 mei 2018 als definitieve datum dat RAM uitgefaseerd dient te zijn. Vanuit de GEB(PIA) op RAM zijn issues benoemd op basis waarvan RAM niet AVG conform is. In paragraaf 4 worden deze issues benoemd en wordt aangegeven hoe daar in de noodvoorziening mee wordt omgegaan. Tot slot wordt een overzicht gegeven van de risico-ontwikkeling vanuit de huidige situatie naar te voorziene duurzame oplossing.

1. Voorziene oplossing noodscenario
2. Stand van zaken voortgang ontwikkeling noodscenario
3. Door werkgroepen benoemde en te implementeren maatregelen
4. Maatregelen vanuit bevindingen GEB (PIA)
5. Samenvatting risico-ontwikkeling

Gevraagd besluit

In paragraaf 3 worden een aantal mitigerende maatregelen opgesomd, die cruciaal zijn voor het afdekken van de business risico's zoals verwoord in het eerdere memo aan het DTBD.

Persoonsgegevens wordt hierbij gevraagd akkoord te gaan met de implementatie van deze maatregelen, zodat business belangen voldoende geborgd blijven.

1. Voorziene oplossing noodscenario

De benodigde brondata voor intelligence werkzaamheden MKB worden door IV-accent en DF&A op de Teradata omgeving geplaatst. Alleen bronnen die vanuit toezichtperspectief AVG conform zijn worden ingeladen en gebruikt. Er worden geen nieuwe bronnen ontsloten.

Via een SAS grid infrastructuur zijn de brondata te benaderen. Het platform is schaalbaar, compartimenterbaar en kent een AVG conforme governance en beheer.

VERTROUWELIJK

Pagina 1 van 8

Het platform borgt een centrale opslag van data en maatregelen t.a.v. security/privacy zijn dusdanig dat deze daarmee voldoet aan de AVG. Op dit platform kan een beperkte groep MKB medewerkers (max 20) zelfstandig en in samenwerking met DF&A analysewerkzaamheden uitvoeren. De voor MKB benodigde analyses zijn op het platform uit te voeren, maar dienen wel vanaf de meest elementaire basis opnieuw te worden opgebouwd.

Opzet van ontwikkeltraject

Voor het realiseren van de noodvoorziening zijn 4 werkgroepen actief, die nauw samenwerken. Elke werkgroep bestrijkt een apart deeltraject waarbinnen zo lang als nodig activiteiten geïnitieerd en uitgevoerd worden.

2. Stand van zaken voortgang ontwikkeling noodscenario

Per werkgroep wordt de stand van zaken weergegeven, gericht op exceptions of risico's.

Werkgroep 'Inrichting platform'		
Actie	Planning gereed	Risico's
Inrichting platform	gereed	n.v.t.
Platform operationeel te gebruiken	gereed	n.v.t.
Hands on workshop	25-5-2018	n.v.t.
Werkgroep 'Beschikbaarheid data'		
Actie	Planning gereed	Risico's
Benodigde bronnen identificeren	gereed	n.v.t.
AVG toets op benodigde bronnen	gereed	n.v.t.
Bronnenset vaststellen	gereed	n.v.t.
Datagebieden benoemen	gereed	n.v.t.
Bronnen inladen	18-5-2018	<p>Momenteel loopt nog een onderzoek naar de haalbaarheid van het inladen van een AVG conforme extractie uit de RAM database. Dit onderzoek wordt op 17-5-2018 afgerond. Bestuurlijk besluit op inladen/gebruik AVG conforme kopie van de RAM database per 24-5 en het inregelen van het door de stuurgroep geaccordeerde fall back scenario moet vervolgens nog worden genomen. Businessrisico's bij verbod op inladen/gebruik zijn gelijk aan de risico's genoemde in de eerdere rapportage aan het DTBD.</p> <p>22 mei 2018 het onderzoek is afgerond. Bovenstaand genoemd fall back scenario is niet haalbaar. Voorstel is gebruik te maken van het scenario waarbij bij RAM (AVG conforme bestanden) op de Oracle omgeving wordt bevroren. Deze bevroren omgeving wordt alleen wanneer de stuurgroep en/of keten benaderd op basis van een protocol en in uiterste noodzaak. Autorisaties worden ingetrokken en tot maximaal 5 beperkt (alleen conform procedure te gebruiken). Een signaalvoorraad wordt aangelegd per 24-5.</p>

		Noodmaatregel indien akkoord uitblijft: per 24-5 signaalvoorraad aanleggen Restrisico: houdbaarheid signaalvoorraad op cruciale processen (fraude / FD aanpak) maximaal 2 à 3 maanden n.v.t.
ETL Codering vaststellen	gereed	n.v.t.
Werkgroep 'Werken op het platform' / Inrichting Proces		
Actie	Planning gereed	Risico's
Prioritering producten en functionaliteiten	gereed	n.v.t.
Opstellen gebruiksprocedures en protocollen	gereed	n.v.t.
AVG toets op procedures en protocollen	gereed	Implementatie moet nog plaatsvinden. Toets op werking van procedures en protocollen wordt uitgevoerd. Zie hiervoor het laatste rapportage onderwerp van deze werkgroep.
Autorisaties toekennen	gereed	Onzekeer of 20 autorisaties voldoende is voor borging business belang i.c.m. opbouw nieuw platform. Risico: Tijdens opbouw nieuwe voorziening gegevenslevering o.b.v. verouderende data. Met data ouder dan 2 à 3 maanden ontstaan business risico's. Risico beperkende maatregel: Fall back scenario inrichten, waarbij periodiek update gemaakt kan worden van AVG conforme extractie uit RAM database tot moment dat nieuwe platform business voldoende ondersteunt.
Opleiden /trainen	25-5-2018	n.v.t.
Inrichting realiseren	25-5-2018	Besluitvorming op mitigerende maatregelen vanuit business perspectief niet tijdig afgerond. Risico: Inrichtings- en implementatie inspanning, welke door TIV moet worden verricht onder verantwoordelijkheid van MT MKB is niet haalbaar binnen de deadline. Analysevoorziening zal tijdelijk niet operationeel zijn in periode 25-5-2018 tot 8-6-2018. Maatregel: Benodigde besluit z.s.m. nemen: enkele weken vertraging zijn op te vangen.
Aansturing werkzaamheden inregelen	25-5-2018	Per 25-5 aanstellen kwartiermaker. Risico: Aanstelling na 25-5 levert vertraging bij inrichting TIV. Maatregel: geen, aanstelling wordt tijdig ingeregeld.
Na inrichting en implementatie platform en implementatie nieuwe werkwijzen, procedures en protocollen, wordt controle op- en validatie van- de werking ervan uitgevoerd namens de keten generiek door privacy en security functionaris.	8-6-2018	Risico: Werking niet (geheel) AVG conform. Maatregel: Platform niet operationeel inzetten. Aanvullende maatregelen te definiëren door Persoonsgegevens Persoonsgegevens Businessrisico's o.b.v. aanvullende maatregelen te definiëren in opdracht van Keten generiek. Implementatie van aanvullende maatregelen na afstemming met Persoonsgegevens Operationele inzet platform pas na akkoord van Persoonsgegevens
Werkgroep 'Uitfaseren RAM'		
Actie	Planning gereed	Risico's
Plan van aanpak	gereed	n.v.t.

Blokkering autorisaties inregelen	23-5-2018	n.v.t.
Blokkering datagebruik inregelen	23-5-2018	n.v.t.
Gebruik RAM geblokkeerd	25-5-2018	n.v.t.

3. Door werkgroepen benoemde en te implementeren maatregelen (business gerelateerd)

Door de werkgroepen 2 en 3 is vastgesteld dat het platform en de initieel ter beschikking staande databronnen en analysecapaciteit op 25 mei 2018 onvoldoende ondersteuning kunnen bieden aan het toezicht MKB. De datapreparatie en –opwerking moet in de noodvoorziening nog volledig worden ingericht en opgezet. Zonder aanvullende maatregelen valt de intelligencevoorziening MKB per 25 mei 2018 weg. Alle in de aan het DTBD gerichte notitie genoemde business risico's doen zich vanaf dat moment voor.

Ter voorkoming daarvan zijn in afstemming met de stuurgroep de navolgende mitigerende maatregelen voorbereid:

1. MKB Analisten behouden voorlopig hun huidige autorisatie op de analyseomgeving van EHi en kunnen van daar uit een deel van hun analysewerk voorzetten, binnen de hiervoor geschetste kaders. (opdrachtverstrekking via TIV, werken binnen geschetste protocollen en procesinrichting);
2. Op 24-5-2018 wordt een volledig AVG conform extract uit de RAM database geplaatst op het nieuwe platform om van daaruit binnen de gegeven kaders gebruikt te worden voor analysedoeleinden die de business ondersteunen
3. De RAM configuratie ('bevroren Oracle') wordt op 25-5-2018 buiten gebruik gesteld, maar blijft voor een eventuele herstart beschikbaar als mocht blijken dat het nieuwe platform binnen 3 maanden vanaf 25 mei 2018 nog steeds onvoldoende ondersteuning biedt aan de business. Herstart van de configuratie kan alleen na goedkeuring door de stuurgroep en binnen de kaders van AVG en is slechts bedoeld om het hiervoor genoemde extract te updaten als dit vanuit business perspectief strikt noodzakelijk is. E.e.a. ter beoordeling aan de stuurgroep. In verband met dit fall back scenario is het noodzakelijk dat IV deze afgeschermd Oracle omgeving voorlopig in beheer houdt (best effort). Deze situatie wordt elke 2 maanden geëvalueerd en tot maximaal eind 2018 voortgezet.

Voorgaande maatregelen borgen het business belang en zijn integraal binnen de in de voorgaande paragraaf gedefinieerde AVG maatregelen in te richten en uit te voeren. Deze vanuit business belang opkomende maatregelen veroorzaken geen aanvullende AVG issues en staan implementatie van de set aan mitigerende, AVG gerelateerd maatregelen, geenszins in de weg.

Persoonsgegevens wordt hierbij gevraagd akkoord te gaan met de implementatie van deze maatregelen, zodat business belangen voldoende geborgd blijven.

4. Maatregelen vanuit bevindingen GEB (PIA)

Door het samenwerkende geheel van werkgroepen zijn, in samenwerking met de aan het project verbonden privacy en security deskundigen, de navolgende risico's en risico beperkende maatregelen benoemd, die geïmplementeerd worden bij opzet van de noodvoorziening:

Risico's + mitigerende maatregelen in het ombouwtraject van RAM naar noodvoorziening		
Risico (benoemd in GEB RAM)	Maatregel	Effect
Niet kunnen vaststellen van de rechtmatigheid, noodzaak, doelbinding en proportionaliteit van gegevensverwerkingen	<ul style="list-style-type: none"> Intake opdrachten alleen vanuit gevalideerde bron o.b.v. gevalideerde opdracht Opdrachten via één loket (team informatie voorziening (TIV)) Intake o.b.v. schriftelijk verzoek waaruit rechtmatigheid, noodzaak, doelbinding, en proportionaliteit zijn af te leiden. AVG check door aanvrager zelf vastgelegd in aanvraagformulier Validatie van aanvraag en AVG check door TIV o.b.v. W.M.K. toets. Bovenstaande maatregelen en de grondslag van de gegevensverwerking worden afgestemd met P-gv.. 	<ul style="list-style-type: none"> Elke opdracht geregistreerd. Elke opdracht gevalideerd. Elke opdracht vaststelling rechtmatigheid, doelbinding, noodzaak en proportionaliteit
Ontbreken van rol- en functiescheiding bij het verwerken van gegevens	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik gevalideerd platform waarin functiescheiding wordt afgedwongen Functiescheiding implementeren o.b.v. onderscheid in gebruikersrechten (OAP model i.c.m. compartimentering en lagenmodel) 	<ul style="list-style-type: none"> Technische en functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken proportioneel en functie gerelateerd autorisatiebeleid	<ul style="list-style-type: none"> Aantal autorisaties gemaximeerd (20 fte) Afgewogen autorisatietoekenning op basis van individuele rol, functie en bevoegdheden van analisten, toe te kennen door TIV Autorisaties slechts toe te kennen na akkoord van MT MKB 	<ul style="list-style-type: none"> Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van rol- en functie gerelateerde toewijzing van analyseopdrachten	<ul style="list-style-type: none"> Toewijzen van analyseopdrachten door TIV o.b.v. opdrachtspecificatie en gevraagde competenties, taken, rollen en bevoegdheden 	<ul style="list-style-type: none"> Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van integrale registratie van uitgevoerde analyses	<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen van analyse-opdrachten en toewijzing daarvan in opdrachtenregister door TIV 	<ul style="list-style-type: none"> Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.

Ontbreken van sluitende monitoring en control op registratie en uitvoering van analyseopdrachten	<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen van analyse-opdrachten en toewijzing daarvan in verwerkingenregister bij te houden door analist, monitoring en controle o.b.v. vaste control richtlijnen door TIV 	<ul style="list-style-type: none"> Logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Risico's + mitigerende maatregelen in het ombouwtraject van RAM naar noodvoorziening		
Ontbreken van sluitend mechanisme van logging en monitoring op datagebruik	<ul style="list-style-type: none"> Implementeren van risico beperkende signaleringen en de control daarop o.b.v. logginggegevens. Implementatie en werking daarvan in te regelen door TIV, onder verantwoordelijkheid van MT MKB 	<ul style="list-style-type: none"> Technische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van compartimentering van gegevens voor massale verwerking en gegevens voor casusgerichte verwerking.	<ul style="list-style-type: none"> Implementeren van casusgerichte compartimentering van datagebieden, geïnitieerd door TIV. 	<ul style="list-style-type: none"> Technische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van sluitende vastlegging van de analyse uitkomst en te beveiligen audittrail van de gegevenslevering.	<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen van analyse-uitkomst in analyserapport en vastleggen van gegevenslevering in GLO (gegevensleveringsovereenkomst) met disclaimer op hergebruik. Vastlegging door of namens TIV. Uitlevering van gegevens via flexibel te beveiligen kanalen (speciaal toe te wijzen samenwerkingsgebieden) en individueel te beveiligen, documenten, bestanden en rapporten (wachtwoordbeveiliging). Omgeving in te richten door TIV onder verantwoordelijkheid van MT MKB 	<ul style="list-style-type: none"> Technische en logische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Ontbreken van functiescheiding op technisch beheer en functioneel gebruik	<ul style="list-style-type: none"> Analyse omgeving in beheer bij DF&A. Functioneel gebruik door MKB 	<ul style="list-style-type: none"> Functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Gebruik van active X componenten	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik Active X componenten binnen analyse-omgeving onmogelijk. 	<ul style="list-style-type: none"> Technische maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd
Niet standaard gebruik van mogelijkheden tot pseudonimisering	<ul style="list-style-type: none"> Daar waar gevraagd en redelijkerwijs mogelijk pseudonimisering toepassen. Control door TIV a.d.h.v. opdrachtenregister, verwerkingsregister en GLO. 	<ul style="list-style-type: none"> Logische en functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd

Ontbreken van controlemechanisme op datakwaliteit en - integriteit	<ul style="list-style-type: none"> Inrichten review (4 ogenprincipe) op alle analyse-uitkomsten. Review door TIV. 	<ul style="list-style-type: none"> Functionele maatregelen rond gegevensbeveiliging en privacy-bescherming geïmplementeerd.
Risico's + mitigerende maatregelen in het ombouwtraject van RAM naar noodvoorziening		
Proces bevat onvoldoende waarborgen t.a.v. privacybescherming en gegevensbeveiliging	<ul style="list-style-type: none"> TIV en analisten volgen awareness trainingen, e-learning modules en webinars op deze thema's. TIV en analisten hanteren geformuleerd privacybeleid en houden zich aan privacyprotocollen. Na implementatie toetsing door Persoonsgegevens Persoonsgegevens Zie laatste rapportage onderwerp werkgroep 3 	<ul style="list-style-type: none"> Vergroten awareness en kennis van het onderwerp Check op toepassing awareness en kennis van het onderwerp

Privacy en security maatregelen

1. AVG & huidig RAM

AVG risico's huidig RAM zijn door Persoonsgegevens geïdentificeerd en beoordeeld. Risico's zijn benoemd. Mitigerende maatregelen zijn beschreven (zie paragraaf 3).

RAM wordt in de huidige vorm en samenstelling vanaf 25 mei 2018 niet meer gebruikt, slechts een AVG conform extract wordt ondergebracht in de nieuwe voorziening en onder de genoemde voorwaarden en voorzien van de genoemde maatregelen tijdelijk nog gebruikt, indien en voor zover dit AVG conform kan en noodzakelijk is voor het borgen van cruciale business-belangen.

2. AVG & nieuwe platform

AVG risico's nieuwe platform en te implementeren procedures, protocollen en maatregelen zijn door Persoonsgegevens van IV-GBS Persoonsgegevens geïdentificeerd en conform het eerder aangereikte scenario voor Persoonsgegevens nadere beoordeling voorgelegd aan en afgestemd met:

- Persoonsgegevens van DF&A (Persoonsgegevens);
- Persoonsgegevens CAP (Persoonsgegevens);
- Persoonsgegevens DGBel (Persoonsgegevens).

Het pakket aan maatregelen wordt momenteel beschreven en tevens geïmplementeerd bij opzet van het nieuwe platform en opzet van de nieuwe inrichting. Gegevensleveringen vanuit het nieuwe platform vinden pas plaats als de maatregelen zijn geïmplementeerd.

Voorgesteld wordt om opzet van het platform, de bijbehorende organisatie-inrichting, alsmede de te implementeren risico beperkende maatregelen in een specifiek voor dit doel te organiseren bijeenkomst te presenteren en toe te lichten aan:

- Persoonsgegevens

- de meest direct betrokken Persoonsgegevens); en
  - de stuurgroep,
- om na beoordeling en (eventuele) aanpassing, het platform, het bijbehorende inrichtingsproces en de te nemen mitigerende maatregelen, indien gewenst, te beschrijven en conform beschrijving te implementeren en daarbij eventuele restrisico's te identificeren, adressen en zo mogelijk additioneel af te dekken.

5. Samenvattend overzicht risico-ontwikkeling van RAM via noodvoorziening naar structurele oplossing

omschrijving	huidig	Nood scenario	Structurele Oplossing
Beheersing op soort opdrachten	lokaal	centraal	centraal
Beheersing op aantal opdrachten	nee	ja	ja
AVG check bij intake opdrachten	nee	ja	ja
Aansturing analisten	lokaal	centraal	centraal
Toezicht en control analysewerk	nee	ja	ja
Toezicht en controle op uitlevering	nee	ja	ja
AVG toets op uitlevering	nee	ja	ja
Database beveiligd	nee	ja	ja
Data AVG conform	nee	ja	ja
Data actueel	ja	beperkt	ja
Data in beveiligde omgeving	nee	ja	ja
Autorisaties	60	20	pm
Centrale regie	nee	ja	ja
Functiescheiding	nee	ja	ja
Active monitoring en control	nee	ja	ja
Export	onbeperkt	beperkt	uitzondering
Awareness	onvoldoende	ja	ja

Datum
9 april 2019

Opdrachtgever
Stuurgroep noodvoorziening
RAM/IVT

Auteur
Persoonsgegevens

Bijlage
Oplevering en Gebruik IVT

Aan: Ketentafel Keten Generiek Kantoor en Toezicht
Van: Stuurgroep noodvoorziening RAM / IVT

Memo

End of project stuurgroep noodvoorziening RAM

Inleiding

I.v.m. de inwerkingtreding van de AVG per 25 mei 2018 is door het DT BD in april 2018 een verbod gesteld op het gebruik van het RAM configuratie. Tegelijkertijd is ingestemd met een noodscenario waarmee de continuïteit van de business kon worden geborgd tot een vervangende voorziening zou zijn opgeleverd. Het noodscenario bestond enerzijds uit een uit te faseren 'bevroren', AVG conform, extract van RAM (te weten de Spoor 1 voorziening) en anderzijds uit een beperkte, tijdelijke data- en analyse-voorziening op TD/SASgrid (Spoor 2 voorziening), waarvan de analyseproducten na vrijgave van het informatievoorziening voor Toezicht (IVT) op basis van een portfolio planning worden overgebracht naar de nieuwe IVT omgeving.

Stand van zaken oplevering IVT

Op 15 december 2018 heeft DF&A de basisvoorziening IVT opgeleverd. Op dat moment was de voorziening nog niet getest en gevalideerd en daarmee nog niet geschikt voor vrijgave in een productie-omgeving. Verwacht wordt dat het validatie- en testtraject op 1 mei 2019 zal zijn afgerond. Het huidige (in een vergevorderd stadium van validatie verkerende) product wordt op dit moment voldoende bruikbaar geacht door de business voor operationeel gebruik binnen de business. Voorgesteld wordt de data binnen het IVT te actualiseren en vervolgens de voorziening, onder de voorwaarden genoemd in het memo "Oplevering en gebruik IVT", vrij te geven voor gebruik met ingang van 25 mei 2019.

Uitfasering Noodvoorziening Spoor 1 (voormalig RAM):

Bij de vrijgave en in gebruikname van het nieuwe IVT kan het voormalig RAM volledig worden uitgefaseerd, onder voorwaarde dat de hierna beschreven exploitatie van Spoor 2 tijdelijk nog kan worden gecontinueerd.

Voor de volledige uitfasering van RAM dienen de navolgende uitfaseringshandelingen nog te worden uitgevoerd en deze worden conform onderstaande tijdlijnen opgepakt:

- a. Intrekken autorisaties op raadplegen RAM Oracle Database
  - Opdrachtgever: stuurgroep RAM/IVT
  - actiehouder: GBS; actiedatum: 24-5-2019;
- b. Vernietigen data en ontmantelen RAM configuratie
  - Opdrachtgever: stuurgroep RAM/IVT
  - actiehouder: GBS; alle in de database aanwezige gegevens vernietigen en de configuratie ontmantelen te starten op 25-5-2019.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de resterende uitfaseringshandelingen liggen bij GBS.

Uitfasering Noodvoorziening Spoor 2 (migratievoorziening):

Parallel aan de opzet van de nieuwe IVT (Spoor 3 voorziening) zijn een aantal business-analyses door analisten van MKB en voormalig EHI gemigreerd van de RAM of AWS+ omgeving naar de Spoor 2 omgeving op TD/SASgrid. Omdat deze migratie (nog) niet volledig wordt afgedekt door de nieuwe IVT omgeving is een tijdelijke instandhouding van deze Spoor 2 voorziening noodzakelijk.

Deze tijdelijke instandhouding staat het volledig buiten gebruik stellen van de AWS+ omgevingen

(harde deadline per 1-6-2019) niet in de weg. De specifieke AWS22 die ingezet werd t.a.v. de RAM configuratie is reeds gemigreerd en uitgefaseerd.

Voorgesteld wordt de exploitatie van deze voorziening onder regie en verantwoordelijkheid van MKB. Verantwoordelijkheden, beperkende maatregelen en AO/IC in te richten conform hetgeen hieromtrent beschreven is in het memo "oplevering en gebruik IVT". E.e.a. tot het moment dat de resterende "Spoor 2 analyses" zijn ondergebracht in de nieuwe IVT omgeving.

Vervolgstappen voor het door ontwikkelen van de nieuwe IVT omgeving staat in de 6Q planning opgenomen. Deze worden verder geconcretiseerd in de tweede herijking van het portfolio in 2019.

Voor en nadelen gevraagd besluit

Voordelen

- Informatiebeveiliging (AVG) Uitfaseren RAM configuratie conform besluitvorming en opheffen van daarmee gepaard gaande risico's.
- Informatiebeveiliging: gebruik veilige dataroutes en beheersbaar en controleerbaar proces t.b.v. gebruik.
- Continuïteit: gebruik van een toekomstvast platform

Nadelen

- Business verliest de bredere functionaliteit van de RAM configuratie. De continuïteitsrisico's voor de business worden grotendeels ondervangen met het MVP van IVT ondervangen. Doorontwikkeling van IVT is noodzakelijk en gaat mee in de herijking portfolio Q2 2019 (meerjarig).
- Oplevering en gebruik beschrijft een grotendeels handmatig proces t.b.v. het beheersbaarheid en controleerbaarheid van het werken met de spoor 2 voorziening. In de doorontwikkeling van IVT inclusief ombouw van spoor 2 naar IVT wordt dit meegenomen en gekeken naar technische oplossingen die dit handmatige proces waar relevant en noodzakelijk overbodig maken.
- Op dit moment is nog geen harde planning af te geven t.a.v. doorontwikkeling IVT inclusief ombouw analyses van spoor 2 naar IVT. Dit wordt ten behoeve van de herijking portfolio 2019 Q2 meer concreet gemaakt, haalbaar lijkt op dit moment december 2019.

Gevraagd besluit

Aan de ketentafel Generiek Kantoor en Toezicht als opdrachtgever voor IVT wordt gevraagd in te stemmen met:

- Het verlenen van decharge aan de stuurgroep noodvoorziening RAM / IVT. Waarbij de laatste actiepunten t.a.v. de uitfasering zijn belegd bij GBS. Het gaat daarbij om het per 24 mei 2019 intrekken van autorisaties op raadplegen RAM Oracle Database en vervolgens vernietigen en ontmantelen van de resterende RAM configuratie te starten op 25 mei 2019.
- Daarnaast wordt de ketentafel gevraagd in te stemmen met het onder regie van MKB brengen van de exploitatie van de spoor 2 voorziening. Onder voorwaarde dat beperkende maatregelen en AO/IC conform beschrijving worden gehanteerd en gemonitord.

Aan: Ketentafel Keten Generiek Kantoor en Toezicht
Van: Stuurgroep noodvoorziening RAM / IVT

Memo

Oplevering en gebruik Informatievoorziening voor Toezicht

1. Stand van zaken oplevering IVT (informatievoorziening voor Toezicht)

Op 15 december 2018 heeft DF&A de basisvoorziening IVT opgeleverd. Op dat moment was de voorziening nog niet getest en gevalideerd en dus nog niet geschikt voor vrijgave in een productie-omgeving. Verwacht wordt dat het validatie- en testtraject voor 1 mei 2019 zal zijn afgerond. Het huidige (in een vergevorderd stadium van validatie verkerende) product wordt echter op dit moment reeds voldoende bruikbaar geacht door de business voor operationeel gebruik binnen de business. Te meer daar binnen MKB reeds een streng geprotocolleerd proces is ingericht waarmee een AVG conform gebruik voldoende geborgd kan worden. Aanvullende maatregelen voortvloeiend uit een door IV GBS en DF&A uitgevoerde PIA, zullen daartoe additioneel nog worden geïmplementeerd.

Voorgesteld wordt de data binnen de IVT omgeving te actualiseren en vervolgens de voorziening vrij te geven voor gebruik. Richting gebruikers zal worden aangegeven welke datablokken wel en welke datablokken nog niet gevalideerd zijn. De business kan de omgeving vervolgens onder het gemaakte voorbehoud van verdere validatie gaan gebruiken. Voor gebruikers uit de business zal voor 1 mei 2019 een gebruikersvoorlichting worden verzorgd, waarna autorisaties kunnen worden toegekend en bijbehorende SAS licenties kunnen worden verstrekt. Gebruikers uit de business worden vervolgens actief op de hoogte gehouden van het verdere verloop van de validatie.

2. Gebruik van de nieuwe omgeving

De nieuwe omgeving wordt door de business gebruikt voor business-analyses die voorheen werden gemaakt met RAM en de AWS+ omgeving. Het betreft analyses ter ondersteuning van het subjectgerichte toezicht, zowel op strategisch niveau (businessbreed in beeld brengen van nalevingstekorten), op tactisch niveau (verdieping op subjectgroepen, -handhavingsthema's en deelonderwerpen) als operationeel niveau (maken van subjectselecties en genereren van postenlijsten).

3. Beperkende maatregelen voor gebruikers

De analyseomgeving en de daartoe behorende data is geplaatst op een omgeving van DF&A. DF&A stelt aan het gebruik van die omgeving door de business de navolgende voorwaarden:

- De business autoriseert niet meer medewerkers dan strikt noodzakelijk;
- De medewerkers waaraan een autorisatie tot het gebruik van de omgeving wordt toegekend voldoen aan de navolgende voorwaarden:
  - de internet beperking (als vereist binnen de DF&A omgeving) is van toepassing op de individuele autorisatietoekenning;
  - er is geen autorisatie verleent voor het gebruik van externe emailverbindingen;
  - er is geen ontheffing verleent voor het gebruik van USB storage;
  - de eed of belofte is afgelegd;
  - de cursus iBewustzijn is succesvol afgerond en certificering is opgenomen in het P dossier;
de basis cursus privacy en AVG is succesvol gevolgd en certificering is opgenomen in het P dossier.

4. Verantwoordelijkheden

De business, in de persoon van Persoonsgegevens neemt verantwoordelijkheid voor risico's verbonden aan het gebruik van de omgeving en de zich daarin bevindende data, e.e.a. voor zover de omgeving en data gebruikt worden door daartoe geautoriseerde medewerkers van de business.

De business draagt bij gebruik van de nieuwe omgeving voorts verantwoordelijkheid voor:

- Risico's verbonden aan het gebruik van een niet volledig gevalideerde omgeving;
- De inrichting van een AVG conform proces; waarin
  - opdrachtgeverschap voor elke analyse nadrukkelijk is belegd en wordt vastgelegd;
  - elk gebruik van gegevens vooraf gegaan wordt door een gevalideerde WMK toets of PIA;
  - daar waar mogelijk gewerkt wordt met gepseudonimiseerde data;
  - gebruik van de gegevens wordt gelogd en de logs op regelmatige basis worden gecontroleerd;
  - een strikt autorisatiebeleid wordt gehanteerd (passend bij de permanente of tijdelijke opdracht van de analysemedewerker);
  - een administratieve organisatie wordt opgezet die borgt dat voldaan wordt aan de AVG richtlijnen (o.a: dataminimalisatie, proportionaliteit en subsidiariteit);
  - restricties worden gesteld aan het gebruik van privacygevoelige persoonskenmerken, zoals, geslacht, nationaliteit, IP adres, ed. (Gebruik niet toegestaan, tenzij...)
  - restricties worden gesteld aan de export van data (alleen export van eindproducten, via veilige procedures en kanalen);
  - bestaan en werking van procedures o.b.v. periodieke IC's worden vastgesteld en op basis van de gedane bevindingen worden geoptimaliseerd;
  - gegevensgebruik en de vastleggingen periodiek getoetst worden door een nog te benoemen en installeren toezichtcommissie, bestaande uit Persoonsgegevens vertegenwoordigers uit het privacy netwerk en vaktechniek.

Stand van zaken inrichting AVG conform proces:

Het proces om IVT verantwoord en veilig te kunnen gaan gebruiken is ingeregeld, een aantal implementatiehandelingen waaronder communicatie met de betrokken medewerkers en inrichting van sluitende IC en inrichting logging en monitoring is in voorbereiding. Een onderdeel hiervan is besluitvorming bij MT MKB. Dit besluitvormingstraject is nog niet afgerond. De verwachting is dat dit begin mei 2019 is afgerond.

5. Aanvullende verplichtingen van de business

De business implementeert uiterlijk 24-5-2019 een specifiek omschreven AO/IC en geeft aan op welke manier de AVG compliance en kwaliteit van de analyseproducten geborgd en getoetst worden. Ook komt de business uiterlijk 15-5-2019 met een lange termijnvisie op de doorontwikkeling en het gebruik van de analyseomgeving en prognostiseert daarbij (in samenwerking met DF&A en IV) de termijn die nodig is om de huidige voorziening (MVP) door te ontwikkelen tot een toekomstbestendige eindoplossing. Vervolgstappen voor het door ontwikkelen van de nieuwe IVT omgeving staat in de 6Q planning opgenomen. Deze worden verder geconcretiseerd in de tweede herijking van het portfolio in 2019.

Ter info

DT BD

Naam dienstonderdeel

GO

Contactpersoon

Persoonsgegevens

memo

End of project RAM

Datum

12-05-2019

Persoonsgegevens

Afronding project noodvoorziening (end-of project) RAM

De keten Generiek Kantoor en Toezicht (GKT) is de opdrachtgever naar de stuurgroep noodvoorziening RAM (Risico analysemodel). Het end of project report en het overzicht van oplevering en gebruik is goedgekeurd door de stuurgroep noodvoorziening RAM, waarvan vertegenwoordigers van MKB, IV en DF&A en de ketenmanager GKT lid zijn. De ketentafel GKT heeft op 2 mei 2019 eveneens akkoord gegeven. De RAM omgeving wordt vervangen door een robuuste voorziening.

Bijlagen

End-of-project report
Oplevering en gebruik

Dit betekent het volgende:

1. Het intrekken van de autorisaties op de Oracle database wordt op 24-5-2019 geëffectueerd. Het uitfaseren start op 25-5-2019 en volgt daarmee meteen op het intrekken van de autorisaties.
2. Als het gaat om het intrekken van autorisaties en het uitfaseren van de betreffende Oracle database heeft de stuurgroep een nieuwe opdracht aan GBS verstrekt. GBS maakt op dit moment een plan van aanpak voor de uitfasering.
3. MKB implementeert uiterlijk 24-5-2019 een specifiek omschreven AO/IC ten behoeve van het in gebruik nemen van de tijdelijke spoor 2 voorziening en geeft aan op welke manier de AVG compliance en kwaliteit van de analyseproducten geborgd en getoetst worden (inclusief audittrail).
4. MKB conformeert zich aan deze afspraak. De maatregelen zijn grotendeels geïmplementeerd (10 van de 12) en ronden deze voor 24-5-2019 af.
5. MKB neemt verantwoordelijkheid vanaf 2-5-2019 t.a.v. het in gebruik nemen van deze tijdelijke spoor 2 voorziening) door geautoriseerde medewerkers. Dit betekent dat bij voorkomende issues in het gebruik ervan de verantwoordelijkheid in de lijn belegd is.

Agenda Directieteam Belastingdienst(DT BD)

Datum 23-05-2019

Tijd 12:00 - 16:00

Locatie 7AM, Buitenhof

Persoonsgegevens

Omschrijving Tussen 12-13.45 uur: Strategische Vervolgsessie 2020

Tussen 13.45-14.15 uur: Afscheid

Persoonsgegevens (P-gv.)

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

D.7 Afronding Project noodvoorziening RAM

Ingebracht door P-gv.

Toelichting:

De voorziening RAM voldeed niet aan vereisten vanuit het perspectief van informatiebeveiliging (AVG) en daarnaast waren er aandachtspunten vanuit het kunnen borgen van de continuïteit (techniek). In 2018 is besloten deze voorziening versneld te vervangen waarbij in eerste instantie een tijdelijke voorziening is neergezet om de continuïteit voor de business te kunnen borgen en vervolgens het MVP voor de toekomst vaste voorziening is neergezet. Dit project is afgerond. Dit betekent dat:

1. Het intrekken van de autorisaties op de Oracle database wordt op 24-5-2019 geëffectueerd. Het uitfaseren start op 25-5-2019 en volgt daarmee meteen op het intrekken van de autorisaties, waarbij de laatste actiepunten t.a.v. de uitfasering zijn belegd bij GBS.
2. MKB implementeert uiterlijk 24-5-2019 een specifiek omschreven AO/IC ten behoeve van het in gebruik nemen van de tijdelijke spoor 2 voorziening en neemt verantwoordelijkheid vanaf 2-5-2019 t.a.v. het in gebruik nemen van deze tijdelijke voorziening door geautoriseerde medewerkers.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**
**Inlichtingen
Inlichtingen**

Persoonsgegevens

verslag

Directieteam Belastingdienst

Vergaderdatum 23 mei 2019 - 12:00 - 16:00

Aanwezig

Persoonsgegevens

Afwezig

Gasten

Verslag
Persoonsgegevens

Versie
definitief

Datum
7 juni 2019

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

D.8 Afronding Project noodvoorziening RAM

Ingebracht door

De voorziening RAM voldeed niet aan vereisten vanuit het perspectief van informatiebeveiliging (AVG) en daarnaast waren er aandachtspunten vanuit het kunnen borgen van de continuïteit (techniek). In 2018 is besloten deze voorziening versneld te vervangen waarbij in eerste instantie een tijdelijke voorziening is neergezet om de continuïteit voor de business te kunnen borgen en vervolgens het MVP voor de toekomst vaste voorziening is neergezet. Dit project is afgerond. Dit betekent dat:

1. Het intrekken van de autorisaties op de Oracle database wordt op 24-5-2019 geëffectueerd. Het uitsfaseren start op 25-5-2019 en volgt daarmee meteen op het intrekken van de autorisaties, waarbij de laatste actiepunten t.a.v. de uitsfasering zijn belegd bij GBS.
2. MKB implementeert uiterlijk 24-5-2019 een specifiek omschreven AO/IC ten behoeve van het in gebruik nemen van de tijdelijke spoor 2 voorziening en neemt verantwoordelijkheid vanaf 2-5-2019 t.a.v. het in gebruik nemen van deze tijdelijke voorziening door geautoriseerde medewerkers.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte